

Helstáb Ákos

ADVENTI TÖRTÉNET

December 1. kedd

Amarillisz úr szürke gyapjúpulóverében az ablak előtt álldogált. Nem csak azért, mert a radiátor ezen a reggeli órán innen árasztotta kellemes melegét, hanem azért is, mert az utcát figyelte. Elsején mindig valami furcsa izgalom fogta el. Talán azért, mert a postást várta a nyugdíjával. Végigsimított ősz borostás állán, s arra gondolt, hogy indulnia kellene borotválkozni. Aztán elhessegette ezt a gondolatot, hiszen minek is menne borotválkozni? Felesége már több mint egy éve itt hagyta egyedül. Szomorúság fogta el. Nem nézett hátra, de szinte érezte, ahogy a kedves arc rátekint a háta mögül, a szekrényen elhelyezett, bekeretezett képről. Senkije nem maradt, aki szerette volna.

Az utcán gyerekek siettek az iskola felé. Vastag kabátban, táskával a hátukon igyekeztek odalent. Innen az első emeleti ablakból aprónak és jelentéktelennek tűntek. Amarillisz úr nem szerette a gyerekeket. Számára több bosszúságot jelentettek, mint örömet. Talán azért, mert neki nem adatott meg, hogy gyermekei lehessenek. Nem akart erre gondolni. Csak a postásra próbált koncentrálni, aki valami apró örömet hoz majd az életébe a mai napon.

Az ajtó felől halk kopogás hallatszott, majd mintha futó lépteket hallott volna. Amarillisz úrnak a füle hivatásánál fogva elég jó volt, ám így sem volt biztos benne, hogy hallott valamit. Ódzkodott otthagyni a radiátort és kellemes reggeli páholyát, ahonnan az utcán igyekvő emberekre letekintett. Innen úgy érezte, hogy fölöttük áll, s ez némi elégtétellel töltötte el. Ám a kíváncsiság mégis csak győzött, s lassan bandukolva elindult az ajtó felé. A parketta megremeccsent a lába alatt. A megszokott otthon biztonságának hangjai voltak ezek az apró reccsenések. Amarillisz úr pontosan tisztában volt vele, hogy a szoba melyik részén hogyan recseg a parketta. Mintha csak apró, fából készült hangszerek lettek volna. Talán másnak ez nem lett volna hallható, ám Amarillisz úr valaha zenész volt. Pontosabban zenetanár. Füle volt az ilyesmihez.

Miután kitekintett a kémlelőnyíláson, s nem látott senkit, kiakasztotta a reteszt, majd elfordította a kulcsot a zárban. Valójában óvatlanság volt tőle, aki mindig is tartott attól, hogy egyszer csak valaki majd ki akarja rabolni, ám mivel semmiféle neszt nem hallott odakintről, megfelejtkezett a maga állította íratlan szabályról, s kitérve az ajtót, kitekintett rajta. A belső udvarra nyitott folyosó csendes volt, bár mintha a szomszéd özvegyasszony ajtaja most csukódott volna be. Amarillisz úr semmit nem látott, ám mikor lenézett a küszöbre bosszankodva vette észre, hogy egy összefirkált papírlap van rajta.

–Hát már ide dobják a szemetet is? – morogta, s lassan előre dőlve felvette a papírost, s közben az ajtófélfába kapaszkodott, mert félt, hogy felerősödik a derekában állandóan jelen levő tompa fájdalom.

Nem nézte meg a lapot. Valami színes ábra volt rárajzolva, de mivel biztos volt benne, hogy azt a szemetet kifejezetten az ő bosszantására dobták oda, összegyúrta a rajzot, s miután ismét bezárta az ajtót, az előszobában levő apró kék kukába dobta.

Lassan visszament az ablakhoz, elhaladt a porosodó öreg bútorok mellett, s fülével csak a parketta halk nyikorgását figyelte. Megállt a meleg radiátornál, s ismét kinézett a ködtől, nedvességtől szürke téli utcára. Valahogy minden barátságtalannak, ridegnek tűnt. Még ha kisütött volna egy kicsit a nap a vékony, szitáló nedvességet eresztő felhők mögül, az adhatott volna valami örömet az utca sivárágában. Ez a nyirkos, kellemetlen idő azonban csak a borús gondolatokat hozta elő az emberből. Egyedül a szemközti ház egyik ablakában világított egy kis gyertya.

Amarillisz úrnak eszébe sem jutott, hogy advent van. Pedig régen a feleségével még a templomba is elmentek ilyenkor. Ő már alig-alig ment el valahova. Nem kereste senkinek a társaságát. A világ magára hagyta, s ő is magára hagyta a világot.

Tekintete ismét az utca forгатagára szegeződött. Egyetlen örömét leste-várta: a postást, aki hamarosan meghozza a nyugdíját.

December 2. szerda

Amarillisz úr a körülményekhez képest elégedetten ücsörgött a karosszékeiben. A vén fa alkalmatosság nyikorgással válaszolt ugyan minden mozdulatára, ám az ölébe terített pokróc legalább olyan melegséget sugárzott, mint ha a radiátor mellett állt volna, s itt legalább még a hátfájás sem gyötörte.

Ölébe fektetve egy kinyitott könyv hevert. Éppen most fejezte be azt a fejezetet, amin az éjszaka elaludt. A karosszék közvetlenül az állólámpa mellett állt, melynek izzóját a plafon felé zöld búra takarta. Odakint borús, esős volt az idő. Az lett volna rendjén, hogy havazzon, ám ez még váratott magára.

Amarillisz úr vágyakozó tekintete most a hegedűre tévedt, mely tokjában pihent a szekrény tetején már több mint egy éve. Maga sem értette, hogy mi töltötte el ezzel a bűnös vágyakozással, hiszen mióta a felesége meghalt egyetlen egyszer sem nyúlt olyannyira szeretett hangszeréhez. Valójában ez az önsanyargatás volt Amarillisz úr egyetlen fegyvere, mellyel kifejezhette végtelen gyászát és elfordulását a világtól. Némaságban élt. Nem nézett televíziót, nem hallgatott rádiót. Mély csönd vette körül magányában. Csak a könyvek adtak neki menedéket, melyek másik világokba, más történetekbe röpitették. Olyankor eltűnt a magány és a fájdalom. Újra hős lehetett, fiatal, s akár szerelmes is. Odabent az őszre fordult koponyában.

Az ajtó felől jövő halk kopogás riasztotta fel merengéséből. Tekintetét levette hegedűjének koporsójáról, s szívverése felgyorsult. Nem várt senkit. A postás előző nap jött, s korán reggel volt még ahhoz, hogy bárki bármiért zavarhassa. A kopogás azonban tisztán hallható volt. Félreérthetetlen, egyértelmű három koccanás az ajtón. Ha valaki, akkor Amarillisz úr ebben egészen bizonyos lehetett. Füle volt hozzá.

A karosszék nyikorogva, elégedetlenül engedte el. Cserébe megkapta a kockás pokrócot és a könyvet, míg gazdája lassan az ajtóhoz cammogott és kilesett a kémlelőnyíláson.

Amarillisz úr nem látott senkit, s odakintről sem hallott hangokat. Óvatosan kinyitotta az ajtót, de a láncot nem oldotta ki. A folyosón nem volt senki. Bosszúság fogta el. Valaki szórakozik vele. Talán egy csibész gyerek, semmi több. Mégis kirángatták kényelmes karosszékeiből, s néma merengéséből. Kegyeletsértésnek érezte. Botránynak. Mintha a halott ő maga lett volna, akit megzavartak csöndes nyugalmaiban. Nem értik elvonultságát, magányát. Felháborító tiszteletlenség!

Már-már be is csukta az ajtót, mikor tekintete a küszöbre siklott. Keze megmerevedett, s szívverése ismét felgyorsult. A lábtörlőn ugyanis tizenkét barna diószem kuporgott. Nem több, nem kevesebb. Ha valaki, akkor ő, Amarillisz úr ezt egy pillantással fel tudta mérni. Tizenkettő dió. Ez már több a soknál! Merénylet! Gyilkossági kísérlet! Valaki iderakta ezeket a diókat, hogy rálépjen, s azután kitorpje a nyakát! Ez már több a soknál! Elfogta az indulat, kiakasztott a láncot, kitarta az ajtót, s kilépett a folyosóra, hogy megfigyelhessen minden gyanús mozgást. A földszintről felszűrődő gyerekhangokon kívül nem hallott azonban semmit. Csak az új lakók gyermekei indultak az iskolába. Hirtelen támadt indulata elmúlt a kinti levegőtől. Talán csak valami gyerekes csíny az egész.

Amarillisz úr lassú mozdulatokkal lehajolt hát, s összeszedte a diókat. Éppen elfért a két markában. Mind a kis kék kukában landoltak az előző napi papírszemét mellé. Ezek már bizonyítékok voltak.

Bereteszelte és bezárta az ajtót, s elindult vissza a karosszéke felé. Csak az ablak előtt állt meg, hogy egy pillanatra kitekintsen a borús utcára. Pillantása megállapodott egy percre a szemközti ház ablakában pislákoló gyertyán. Nem akart arra gondolni, hogy miért éghet az ott. Számára nem volt karácsony. Feleségének halála után megszűnt ez is. Öröm nem léphetett be sem az ajtón, sem az ablakon.

Megfordult, s elindult a karosszék felé. Tekintete egy pillanatig még megsimogatta hegedűjének tokját, de azután már konokul a könyvre szegeződött, mely a fotelben várta.

December 3. csütörtök

Amarillisz úr ma reggel csak egy pillanatra állt meg az ablak előtt, ám ez is éppen elég volt ahhoz, hogy el kelljen gondolkodnia. Immár ugyanis harmadik napja égett a gyertya a szemközti ház ablakában. A ködös levegőn is áthatolt a pislákoló és bosszantó kis fény. Advent volt, s ő ezt eddig nem akarta tudomásul venni. Gyorsan ott is hagyta az ablakot, s a radiátor kellemes melegét. Számára nincs advent és nincs karácsony. Feleségével eltemette az örömek ezeket a forrásait.

A mai napon azonban nem úszta meg, hogy ki ne tegye a lábát az ajtón. Saját szabálya volt ez: hétfőn és csütörtökön ment bevásárolni. Ilyenkor volt ugyanis a legkisebb esélye annak, hogy találkozzon valakivel ismerősei közül a közeli bevásárlóközpontban. Sóvárogva nézett a karosszékére, miközben a konyha felé tartott. Szívesebben maradt volna otthon, ám voltak dolgok, amiket időnként be kellett szerezni.

Apró, szerényen berendezett konyhája volt. Ketten éppen kényelmesen elfértek benne, s így, hogy Amarillisz úr egyedül maradt, a kicsiny helyiség még feleslegesen tágasnak is tűnt. Kinyitotta az egyik, fehér színű konyhaszekrényt, s kivett belőle egy kis söröskorsót. Kifakult, repedezett oldalán a Colosseum alig kivehető képe látszott. Egy volt ez a kis tárgy a nászútjukon beszerzett néhány emlékből. Most otthonának minden értékét ez őrizte, azaz itt tartotta a pénzét.

Az ajtón ekkor halk kopogás hallatszott, majd futó léptek zaja. Amarillisz úr összerezzen a hangoktól, de füle számára összetéveszthetetlen zaj volt ez. A konyha ugyanis közelebb volt az előszobához, mint a nappali, s ablaka is a társasház belső részére nyílt. Innen tisztábban lehetett hallani mindent, ami odakint, a folyosón zajlott. Éppen ezért Amarillisz úr az étkeit többnyire nem is itt, hanem a nappaliban fogyasztotta el. A konyha ablakán kinézve nem látott senkit.

Az ajtót ismét óvatosan közelítette meg. Szinte lábujjhegyen ért el a bejáratig, majd lassú mozdulattal fordította el a kulcsot a zárban, jöllehet az, aki kopogtatott, most már messze járt. Az ajtó némán, de csigalassúsággal tárult ki, s Amarillisz úr kikémlelt a folyosóra. Semmi mást nem látott, csak a küszöbre fektetett egyetlen szál virágot: egy fehér krizantémot.

Arca elsápadt, az ajtót becsukta, majd hátát nekivetette és az izgalomtól zihálva törölte meg hideg verejtéktől gyöngyöző homlokát. A krizantém számára a halottak virága volt. Mindig ezt vitte a temetőbe a halottaihoz. Most pedig ő kapta meg. Aki a virágot odatette, halottnak tekinti hát. Előző napon a dió, most pedig a halál virága. Egészen biztos, hogy az életére törnek. Remegő kézzel indult meg a kis kék kuka felé és kotorta elő belőle a rajzot, mit két nappal ezelőtt kapott. Kihajtogatta, s az előszoba gyér fényében jobban szemügyre vette: egy angyal volt rajta. Kétség kívül gyermeki kéz munkája, de határozott angyal formában. A két szárny és a feje fölötti glória erről árulkodott.

Amarillisz úr megnyugodott. Egyetlen magyarázat lehet csak: gyermekek üznek vele rosszízű tréfát. Szégyellte magát, s örült, hogy ebben az állapotában nem látta meg senki. Nevetett magában. Mintha csak egy kis kő gördült volna le a szívéről. Csak gyermekek voltak! Az előszoba vidámabbá és világosabbá vált. Amarillisz úr azon kapta magát, hogy jó kedve van. Miért is ne lenne jó kedve, ha egyszer ráébredt, hogy nem akarják megölni.

Ám a következő gondolata a bosszúság volt: szórakoznak vele. Ez mégis csak tűrhetetlen! Nyomára kell jönni ennek a dolognak. Ha szórakoznak vele, akkor ő majd megmutatja, hogy Amarillisz úrral ezt nem lehet csinálni. Ki fogja nyomozni, hogy ki a tettes! Ez a gondolat izgalommal töltötte el.

Nemsokára felöltözött, s miután legújabb bizonyítékát a többi mellé dobta a kis kék kukába, mesterdetektívként hagyta el a lakását. Szeme olyan volt, mint Sherlock Holmes, füle mint Poirot felügyelő és szaglása, mint Miss Marple. Minden és mindenki gyanús volt neki, aki csak mozgott, s figyelmét nem kerülhette el semmi. Csupán csak a szomszédban lakó Borbála asszony, aki a konyhája ablakából figyelte. Úgy, ahogy minden hétfőn és csütörtökön, mikor Amarillisz úr a boltba ment.

December 4. péntek

Ezen a napon Amarillisz úr a szokásosnál is korábban ébredt. Valójában már elaludni is alig tudott, s az esti olvasmány sem jelentett olyan nagy örömet, mivel gondolatai állandóan elkalandoztak. Minduntalan csak azt fontolgatta, hogy hogyan leshetné meg titokzatos gaztevőjét. Péntek reggel lévén szerényen megreggelizett, ami ebben az esetben egy pirítósból és egy csésze teából állt, majd elhelyezkedett megfigyelőhelyén.

A konyha ablaka meglehetősen jó kilátást nyújtott a társasház belső udvarára, s az emeleteken belül körbefutó folyosóra. A függöny, mely valaha fehér volt, mostanra azonban inkább a szürke halvány árnyalatában tündöklött, eltakarta a szemlélődőt a kint levő kíváncsi szemek elől.

Türelem. Ez a jó megfigyelő legfőbb tulajdonsága. Amarillisz úr pedig szoborként állt az ablaknál, s kémlelte a kinti világot. Az itt levő radiátor nem adott ugyan olyan kellemes meleget, mint ami a szobában volt, ám arra mindenképpen elegendőt, hogy a konyha ne legyen elviselhetetlenül hideg.

A folyosó lassan elevenedett meg. Fél hatkor sietett elő Fazekasné, aki egy közeli kisboltban dolgozott, majd sorban a többiek: Tóth János, a taxis, Rengő Péter a villanszerelő, Suháng István az Ács, s felesége, aki takarító volt a kórházban. Hét után előjött Tóthék két kamasz fiúgyermek, de ezek ügyet sem vetve egymásra külön-külön indultak az iskolába. Utánuk sietve Tóthné is megjelent, majd a földszinten támad mozgólódás. Az új lakók, kiknek Amarillisz úr még a nevét sem tudta, öt gyermekükkel szinte előzőnlötték a belső udvart. Lármásan vitatkozva indultak el kifelé, az utca irányába, ahova egy kis boltíves kapu vezetett a társasház belső udvarából.

Ezután néma csönd. Senki és semmi nem mozdult. Borbála asszony és Takács bácsi, a házban lakó másik két nyugdíjas otthon maradt. Nekik nem kellett korán reggel sietniük sehová.

Amarillisz úr csalódott volt. Biztos volt benne, hogy ezen a reggelen nyakon csípi a csínytevőt. A tettes azonban megneszelhette a szándékát, mert ma nem mutatkozott. A tűz, az izgalom heve kihunyt. Az idős férfi megfordult, s elindult a nappali felé. Egy pillantást vetett a szemközti házban pislákoló gyertyára, majd letelepedett a karosszékebe és a kisasztalon levő könyv után nyúlt. Fellapozta a legutóbbi fejezetet, ahol tartott, de szeme nem látta a betűket. Gondolatai, mint a tűz után maradt izzó parázs, még mindig visszaröpítették a titokzatos csínytevő felé.

Jó pár óra telhetett el, mire végre megfelejtkezett a valóságból, s visszatért a könyv álomvilágába. Átalakult a tér, s megváltozott az idő. A könyvben olvasott történet színhelyén állt, menekülve az igazi világból egy másikba, mely nem volt olyan magányos és reménytelen. Nem tudta mennyi idő telt el, mikor gondolataiból egyszer csak halk kopogás riasztotta fel. A másodperc töredéke alatt került vissza a jelenbe, tette le a könyvét, s ugrott fel, hogy elcsípje a kopogtatót. A hirtelen mozdulat azonban megbosszulta magát. Olyan erővel nyilallt a derekába a fájdalom, hogy Amarillisz úr kétrét görnyedve maradt a karosszék és a kiegyenesedés között. –Meg akarnak ölni – sóhajtotta alig hallhatóan, s percekig csak zihálva, mozdulatlanul birkózott a kínnal. Életének terhe olyannyira nyomta már, hogy most éppen mozdulni sem bírt tőle. Minden próbálkozás égető fájdalommal járt, s így a szobában megállt az idő. Nem mozdultak a képek, a könyvek, s a bútorok, s nem mozdult maga Amarillisz úr sem. Csak a falon levő óra másodperc mutatója jelezte, hogy valahol az idő megy tovább. Csak ebben a szobában állt meg most, s már több mint egy évvel ezelőtt.

Hosszú idővel később mozdult csak meg a bejárati ajtó kilincse, hogy a fájdalmat is legyőző emberi kíváncsiság fényt eressen az előszoba sötétjébe. Kis szatyor pottyant a földre, ahogy lecsusszant a kilincsről. Amarillisz úr csak a legnagyobb kínok árán tudta felvenni. Kellemes illat csapta meg az orrát: a szatyorban sütemény volt. Pontosabban: diós kalács.

December 5. szombat

Amarillisz úr szinte tehetetlenül feküdt az ágyában. Gondosan ügyelt arra, hogy meg se mozduljon. Az éhség és a szomjúság elviselhetőbbnek tűnt, mint a derekában levő fájdalom. Hallotta ugyan a kopogást az ajtón reggel, s a kíváncsiság is erős volt benne, hogy ezen a napon ugyan mivel lepi meg titokzatos látogatója, ám még nem volt elég lélekereje ahhoz, hogy felkeljen.

Előző napi élményei igen megviselték. Először is a félelem. Abban a pillanatban, mikor meg kellett állnia félúton, kikelés közben a karosszékéből, igen csak megijedt. Attól tartott, hogy nem fog tudni mozdulni. Hogy ott kell majd egyhelyben meghalnia, s még csak segítséget sem kaphat senkitől. Amarillisz úrnak telefonja sem volt, hogy baj esetén segítséget hívhasson. Olyannyira elzárta magát a külvilágtól, hogy még ezt az egy vonalat is megszakította. Nem sokkal felesége halála után lemondta a telefon előfizetését, s csak abban a fájdalmas pillanatban döbbsent rá, hogy szüksége lehet mások segítségére. A derekában levő kín meggyőzte erről az igazságról.

Férfiúi büszkesége azonban nem hagyta annyiban a dolgot. Természetesen mihelyt oldódott a fájdalom, képesnek érezte rá magát, hogy saját erejéből megoldja a dolgot. Bekente balzsammal a derekát és ágyba feküdt. A gyógyulásnak végbe kellett mennie, ebben nem kételkedett. Már csak ki kell várnia.

A második dolog, mely a lelkét megrázta, a sütemény volt. Előző nap nem merte megkóstolni, mert arra gondolt, hogy meg akarják mérgezni. Most reggel azonban, hogy nem tudott felkelni, s mivel nem is vacsorázott, gyomrát mardosni kezdte az éhség. Nem emlékezett rá, hogy előző nap mikor és hogyan történt, de a három diós kalács ott díszelgett az éjjeli szekrényén, egy kis tányéron. Miután egy darabig nézegette és szagolgatta őket, úgy döntött, jöjjön, aminek jönnie kell! Ha meg kell halnia, hát itt az idő, hogy kövesse élete párját.

Maga a diós kalács időutazás volt Amarillisz úr számára. Miközben becsukta szemét, eltűnt a derekában levő fájdalom, s a nagyszülei házában találta magát. A konyhát betöltötte a sütemény kellemes illata, a búbos kemence melegsége, s a frissen vágott fenyő aromája. Nagyanyja kötényben, fejkendőben állt a kemence mellett, kezében a tál illatozó finomsággal. Nagyapja az asztalnál ült és beszélt hozzá. Már nem emlékezett rá, hogy mit mond, csak azt, hogy hangjából megnyugtató szeretet árad. A sarokban feldíszített karácsonyfa állt. Ki tudja már, hogy mit kapott akkor. Csak arra, hogy boldog volt. Nagyon boldog.

Amarillisz úr kinyitotta a szemét. Letörölte arcáról a könnyeket, tekintetét az üres süteményes tálra szegezte, s nagyot sóhajtott. Nem emlékezett rá, hogy mikor sírt, vagy könnyezett utoljára. Csak azt érezte, hogy a könnyekkel együtt enyhült a fájdalom is. A lelkét, s a derekát nyomó fájdalom. Nem mérgezték meg.

Ismét csak elszégyellte magát. Talán nem is az életére törtek? Talán ami a kis kék kukában volt, nem is ellene, hanem neki készült? Nehéz volt elhinnie.

Felkelt, s meglepődve tapasztalta, hogy ez nem esik nehezére. A fájdalom eltűnt. A biztonság kedvéért lassan mozgott. Megállt a nappaliban, s kinézett az utcára. A felhők közül kisütött a nap, s a szemközti házban lankadatlanul pislákkolt a kis gyertya.

Amarillisz úr következő útja az ajtóhoz vezetett. A kíváncsiság olyan erővel tört rá, mint amikor gyermekkorában a karácsonyi ajándékot várta. Elhúzta a reteszt, s kinyitotta az ajtót. A küszöbön kis piros csomag volt masnival átkötve. Az idős férfi lehajolt, észre sem véve, hogy a mozdulat nem jár fájdalommal, s felvette a csomagot. Szent Miklós napja lesz holnap, nem vitás, s bár korai volt ez az ajándék, most íme bizonyosságot nyert, hogy látogatója nem az ellensége.

Szégyenérzettel vegyes izgatottsággal telepedett le a karosszékebe, s lassú, megfontolt mozdulatokkal nyitotta ki az apró zsákocskát. Egy kis cukorka, három szem dió, egy alma, egy apró rajz és egy kis gyertya került elő a csomagból. Amarillisz úrnak melege lett. Kellemes érzések töltötték el, s ezek áttörtek a maga építette fal apró repedésein.

December 6. vasárnap

Karosszékében üldögélve Amarillisz úr a kincseit nézegette. Az asztalon egy kiterített kép, mely egy angyalka rajza volt, egy maroknyi dió, a vázában egy kissé hervadt krizantém, egy gyertya, melyhez talált egy gyertyatartót, egy cukorka és egy kis rajz, mely feltehetően őt magát ábrázolta. Legalábbis egy idős férfi volt rajta, száján szomorú arckifejezéssel, fekete kabátban és fekete kalappal a fején.

Miközben Amarillisz úr az aznapi ajándékát várta, megfordította a képet és csodálkozva látta, hogy a hátuljára pár betű volt írva: „Jn 3,16”. Ez a pár betű arra készítette az idős férfit, hogy kikeljen a kényelmes karosszékéből és levegye a könyves szekrény polcán porosodó Bibliát. Miután megtalálta és letelepedett vele a karosszékbe, nem nyitotta ki azonnal. Végigsimította kezét a könyv bőr kötésén, s élvezte, ahogy ujjai belesimulnak a felirat mélyedéseibe. Nagyon régen nem olvasta már. Nem hitte, hogy az evangélium a számára is örömhír lehet. Az evangélium az élőknek szólt, s ő nem érezte magát élőknek az elmúlt évben. Most azonban mintha újra vér folyna az ereiben. Lehetséges ez?

Kinyitotta a Bibliát János evangéliumánál, s megkereste a harmadik fejezet tizenhatodik bekezdését.

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta oda, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” – így szólt az írás. Amarillisz úr nem emlékezett erre az ígére. Szerette Isten a világot? Úgy szerette, hogy a fiát adta érte? Vajon hol van ez az Isten? Itt, ebben a lakásban biztosan nem, hiszen akkor találkoznia kellett volna vele.

Lassú mozdulattal becsukta a szentírást, s az asztalra helyezte az ajándékok mellé. Tekintete a hegedűre szegeződött a szekrény tetején. Ismét vágyakozás fogta el a zene után. Jobban, mint az elmúlt évben valaha. Felállt, s az ablak felé indult, hogy elterelje gondolatait.

A távolból harangszó hallatszott, s ahogy kitekintett az ablakon, a szemközti ház ablakában két szál égő gyertyát látott. Advent második vasárnapja van. Nem áltatta magát tovább. Kénytelen volt elismerni ezt a tényt, mert ahogy a harangzúgás a fülében, úgy a két gyertyaláng a szemében mind ezt súgták. Egyedül a szíve nem fogadta még be. Kint valóban advent volt, ám az öreg zenetanár otthonában még nem. Vagy mégis? Ahogy hátranézett, az asztalon még mindig ott látta az ajándékokat: nem tudta, nem is akarta kidobni őket. Örült nekik. Az advent mégis csak itt volt a szobában. Az ajándékok kérlelhetetlenül ezt mutatták.

Talán meg kellene gyűjtani a gyertyát. Ám mivel csak egy volt belőle, mégsem tette meg. Csupán elindult, hogy keressen egy gyertyatartót. Természetesen nem azért, hogy meggyűjtsa a gyertyát. Advent fényét nem akarta még beengedni. Inkább csak azért, hogy a gyertya ne az asztalon heverjen. Ahogy a virágot a vázába, úgy a gyertyát is a tartóba kellett helyezni.

Sokáig keresgélt a szekrényekben, majd a kamrában. Olyan helyeken kotorászott, melyeket nem nézett meg már nagyon-nagyon rég óta. Megtalálta a hegedűhöz használt tisztító készletét és a tartalék húrokat, melyeket most visszatett a helyükre, megtalált egy pirító sütőt, amit még sohasem használtak, s talált négy egyforma gyertyatartót is. Ekkor kopogást hallott az ajtón. Ugyanazt a halk kopogást, ami immár kedvessé vált számára.

Nem sietett, hogy az ajtóhoz menjen. Először is a négy gyertyatartót helyezte az asztalra, s csak azután ment ki, hogy jótévedője kerekét tudjon oldani. Mikor végre kinyitotta, egy gyertyát talált a küszöbön. Egy ugyanolyan gyertyát, mint amilyent előző nap talált a mikulás csomagban. Kikémlelt a folyosóra, de nem látott senkit. Tulajdonképpen örült is ennek. Maga sem tudta, hogy miért. Szíve ismét szaporábban vert, s izgalom lett rajta úrrá. Tudta, hogy most már nincs menekvés: meg kell gyűjtania a gyertyákat.

Oda telepedett hát a kis asztalához, elrendezte az ajándékokat, a gyertyatartókat és a gyertyákat, s ünnepélyesen meggyújtotta őket. Odakint megkondultak a harangok, s ahogy kitekintett az ablakon, még láthatta is a templom tornyának keresztjét, mely kimagaslott a házak fölött. Előtte pedig a szeretet két kis lángja lobogott, betöltve fényével a szobát.

December 7. hétfő

Keserű íz maradt a vasárnap után Amarillisz úr szájában. Maga sem értette egészen, hogy miért. Talán mert a két gyertya félig leégett és ma már nem volt szíve meggyújtani, vagy talán csak azért, mert az előző napnak volt valamilyen megmagyarázhatatlan ünnepélyessége, ami hétfőre elmúlt.

Fotelében üldögélt hát, s megpróbált a kezében levő könyvre koncentrálni, jóllehet már vagy félórája nem lapozott egyet sem. Valójában minden idegszálával az ajtót figyelte, s még akkor is összerezett, mikor a parketta jól ismert reccsenéseit hallotta. Valami kaparászás ugyan megütötte a fülét az ajtó felől, ám a várt kopogás elmaradt, s tudta, lassan készülődnie kell a boltba. Húzta-halogatta volna a boltba menést, de tisztában volt vele, hogy minél később indul, annál nagyobb a valószínűsége, hogy valami ismerősbe botlik.

Miután összeszedte magát és kinézett az ablakon, a szemközti házban ismét meglátta a két égő gyertyát. Hogy lehet, hogy odaát sosem fogynak ki a gyertyából? Emlékezetébe véste, hogy ne felejtse el a boltban gyertyákat venni. Ezt a két gyertyát pedig megtartja. Valahogy a szívéhez nőttek. Az asztal félig tele volt az ajándékokkal, amiket eddig kapott. Bízott benne, hogy az adventi meglepetések sorozata még folytatódik. Vágyott rá, hogy kiderítse, honnan valók, de félt is szembesülni azzal, akitől a szeretetnek ezeket a kis gesztusait kapta. Erre még nem állt készen. Nem tudta volna elviselni a szembenézést a szeretettel, bár ezt ő maga sem vallotta be magának. Inkább kerülte a titokzatos idegent, mintsem megtudja ki az, vagy ne adj Isten találkozzon vele. Persze a jelekből sejtette, hogy valaki az új lakók közül lehet, méghozzá az öt gyermek közül az egyik. Ezt a gondolatot azonban jól elrejtette tudatának egy sötét rejtekében, nehogy sokszor találkozzon vele. Úgy gondolta, jobb, ha a dolog titokban marad.

Az ajtó felé vette az irányt, kezében a kis bevásárló szatyrával. Ebben minden elfért, amire szüksége volt. Kinyitotta a bejáratot, majd kilépett a társasház folyosójára, mely körbe ívelte a belső udvart. Kopott barna korlát vette körül, nehogy valaki leeshessen az udvarba. December ellenére enyhe idő volt. A reggeli köd ugyan még az udvart is megülte, s nem lehetett tisztán átlátni a ház egyik oldalától a másikig, ám Amarillisz úr kitűnő hallása elárulta, hogy szokás szerint ebben az időben senki sincs kint. Azt ugyan nem tudhatta, hogy Borbála asszony a függönye mögül figyel minden mozdulatát, hiszen érzékszervei ezt már nem foghatták fel.

Bezárta az ajtót, majd meglepetten felsóhajtott. Pontosan az ajtó közepére egy kis fenyőágakból készített csillag volt ragasztva. A ragasztószalag alig-alig tartotta az egyébként formás kis készítményt. Fenyőillata megcsapta Amarillisz úr orrát, s egy pillanatra karácsonyi hangulatot varázsolt. Ismét melegség költözött az idős férfi szívébe és régóta először elmosolyodott. Ez volt hát az a kaparászás. Akárki is volt az anygalkája, ügyesen végezte a dolgát. Újjaival végigsimított a fenyődíszben, majd megfordult és elindult a kijárat felé.

A következő szomszéd, aki mellett el kellett haladnia, míg a lépcsőházhoz ért, Borbála asszony volt. Meglepődve állt meg az ajtaja előtt, ahol az övéhez hasonló karácsonyi dísz függött. Szóval nem ő az egyetlen, akit meglepetés ért! Kicsit csalódott volt. Eddig azt hitte, hogy ezek az ajándékok neki és csak neki szólnak. A melegség, amit eddig a mellkasában érzett, hűlni látszott.

Amarillisz úr azon kapta magát, hogy Borbála asszony ajtaja előtt áll, s megpróbálja magának megmagyarázni, hogy az ő ajándéka miatt származhat mástól, mint ez itt. Meglepetésére az ajtó kinyílott. Kedves, idős hölgy tárta ki az ajtót az ijedségtől zavarodott öregúr előtt.

–Látom észrevette, hogy én is kaptam az ajtómra egy adventi díszet – mondta Borbála asszony kedvesen.

–Igen – hebegte zavartan Amarillisz úr. – Gondolom ugyanaz, aki az enyémmre...

–Nem, nem! – csóválta meg a fejét az idős hölgy. – Nekem saját anygalkám van. Ugyanúgy, ahogy a többi lakónak. Úgy ám!

December 8. kedd

A hópelyhek lassan hullottak alá a sírhelyre, mely előtt Amarillisz úr ácsorgott. Tudták, hogy ha leérkeznek, rögtön vízzé olvadnak, s elveszítik jellegzetes, egyedi alakjukat. A lassan szállingózó pelyhecskék nem tudták még fehérre festeni a decemberi tájat. Leérve elveszítették egyéniségüket, s beleolvadtak valamelyik egyforma vízcseppbe.

– Nézd, mit kaptam! – szólalt most meg a szürke télikabátos alak, tekintetét a síron levő feliratra szegezve. A kezében levő hervadt krizantémot a síron levő márvány vázába helyezte. – A saját őrangyalom hozta. Gondoltam elhozom neked. – hangjában halk gyöngédség volt. – Kicsit már elfonnyadt, de annál értékesebb. Tudod, hogy a krizantémot mindig a temetőbe hoztuk. Ezért hoztam el neked is. Pedig most már észrevettem, hogy milyen szép virág. Eddig sosem tűnt fel. – elhallgatott, s nyelt egyet. Tekintete zavarodott volt, kereste a szavakat. Ritkán jött ki ide, mert nem szerette a temetőt. Túlságosan is szembesítette a valósággal, ami elől menekült.

–Valami megváltozott – folytatta. – Tudod, mikor itt hagytál, úgy gondoltam, hogy nem lesz több örömöm. Most mégis valami ilyesmit érzek. Remélem nem bánt téged. Talán hibát követtem el, hogy elvonultam mindenkitől. Nem tudom. Csak azt szeretném, ha velem örülnél. Tudod, hogy szeretlek. – fejét lehajtotta és a zsebébe nyúlt. Egy apró karácsonyfadísz húzott elő.

–Ma ezt kaptam reggel. Nem tudom ki hozta. A szomszédasszony tudja, de nem kérdeztem meg. Még nem készültem fel rá, hogy találkozzak vele.

Amarillisz úr itt abba hagyta a beszédet. A temető egyik dolgozója éppen az avart söpörte el az útról. Az idős férfi pedig nem akarta, hogy bolondnak nézzék, amiért egy sírhoz beszél. Még akkor sem, ha egészen bizonyos volt abban, hogy az élet a halállal nem ér véget. Abban viszont nem volt biztos, hogy odaát meghallják-e amit mond, vagy sem. Mégis megnyugtatta, hogy beszélgethet valakivel, akit szeret, s aki szerette, és talán most is szereti odaátról, ahova csak egy irányba nyílik ajtó. Miután a férfi elment, Amarillisz úr folytatta:

–Hoztam két gyertyát is. Tudod, advent van. Sosem tudtam igazán, hogy ez mit jelent. Mindig elmentem veled a templomba karácsonykor, mégsem értettem. Most van bennem valami várákozás. Magam sem értem, csak azt tudom, hogy megváltozott valami. Ezek az ajándékok olyan kedvesek. Valami gyerek lehet. Először azt hittem, hogy piszkálni akarnak, aztán kaptam azt a diós kalácsot. Olyan volt, mint amilyent a nagymamám sült karácsonykor. Még a karácsonyfa illatát is éreztem. – Letette a két gyertyát a sírra és meggyújtotta őket. Legyen itt is advent. A temetőben. Ezeknek a halottaknak is. Ugyanúgy, ahogy ő is eltemette magát a lakásában, s az advent fénye beragyogott az ablakon. Vigasztalás a két kis gyertya itt is, ott is.

Előző nap két tucat gyertyát vett a boltban. Ahogy a szemközti ház ablakán nem aludtak ki advent fényei, ő sem akarta, hogy a kis láng kialudjon.

Még utoljára gyöngéden megsimogatta a sírkövet, s felállt, hogy távozzon. Imádkozni szeretett volna, de nem tudott. A két kis láng volt most az imádság, amit ide hozott. Úgy érezte többet tett a feleségéért, mint az elmúlt évben bármikor. Kalapját a fejére tette, s lassú léptekkel indult meg a kijárat felé. Könnyebbnek érezte magát. Sokkal könnyebbnek, mint gondolta volna. Szokatlan vidámság töltötte el itt a szomorúság helyén. Mintha a két kis gyertyavilág azt jelentette volna, hogy van még remény. Megszülethet újra, mi halottnak tűnt, s a halál után ott van a feltámadás. Ugyanúgy, ahogy az a temető kapujára ki van írva.

Apró hópelyhek táncoltak Amarillisz úr körül. Ráültek kalapjára és vállára, hogy elkísérjék az útján hazafelé. Egy darabig megtartották alakjukat, majd lassan elolvadtak. Vízcseppekké váltak, hogy ne lehessen őket felismerni. Egybefolytak és elpárologtak, hogy majdan újra hópelyhéként hulljanak alá, s egyszer végre fehérre festhessék majd a téli tájat.

December 9. szerda

A tél csak nem akart megérkezni. Hullott ugyan pár hópehely, de ez inkább csak havas esőnek volt nevezhető. Amarillisz úr jól bevált helyén, a radiátor mellett állt és a reggeli utcát leste az ablakból. Csak a füle figyelte az ajtót, hátha hall valami neszt a háta mögül. Ahogy a szemközti ablakban, úgy az ő asztalán is ott égett a két apró gyertya. Az idős zenetanár azonban még nem szánta rá magát, hogy a gyertyákat olyan helyre tegye, ahol mások is láthatják. Azok a gyertyák egyelőre csak őneki világítottak, senki másnak. A szoba látszólagos nyugalma ellenére azonban Amarillisz úr fejében ugyanúgy kavargtak a gondolatok, ahogy odakint az eső és hópehelyek. Magányosnak érezte magát. Hosszú-hosszú idő óta először vágyakozott igazán más emberek társaságára. Persze elmehetett volna a bevásárlóközpontba, de ott nem ismert senkit. Vagy éppen meglátogathatta volna valamelyik régi ismerősét, hiszen egyiket sem látta már nagyon rég óta. Mivel azonban már egy éve nem volt telefonja sem, nem tudott felhívni senkit, hogy megkérdezze: mikor érne rá egy találkozásra. Advent végre elhozta a vágyat a szívébe, hogy kilépjen önként vállalt magányából. Csak azt nem tudta még, merre induljon tovább.

Nem jól van ez így! Valamit tenni kellene, ám egyelőre ne jutott semmi hasznos az eszébe. Tekintetét levette az utcán munkába induló emberekről, s végigfuttatta tekintetét a szekrényeken és polcokon. A karosszék mögött állt az egyik plafonig érő könyvespolc, bár vajmi kevés remény volt rá, hogy a könyvek a segítségére lehetnek ebben a kérdésben.

Az ajtó felől ekkor léptek hangja, majd kopogás hallatszott. Amarillisz urat elfogta az izgalom. Egy pillanatra erős vágyat érzett, hogy odarohanjon, feltépje az ajtót, s meglesse, hogy ki az, ám a következő pillanatban már le is hűtötte magát. Még nem állt készen arra, hogy szembesüljön vele. Pedig érezte, ahogy egyre előrébb haladt az adventi időszak, s közelgett a karácsony, hogy nem fogja megúszeni a szembesülést.

Ekkor neki magának is kellemes gondolata támadt. Itt az idő, hogy végre Amarillisz Sándor zenetanár tegyen valamit! Meg kell tudnia, hogy ki ez a látogató, s ha már közeleg az karácsony, ő is meglepi majd valamivel. Holnap a tettek mezejére lép. Ránézett az órára. Hét óra volt. Nagyjából ugyanúgy, ahogy a meglepetések többsége érkezett. Csak lesbe kell állnia másnap.

Ez a gondolat egészen felvillanyozta. Elindult hát az ajtó felé, hogy megnézzze, mit tartogat számára a szerdai nap. Minden félelem nélkül tárta ki az ajtót, s nézett maga elé a küszöbre, ahol három, aranylón csillogó szaloncukor díszelgett. Vidáman vette fel új kincseit, s tette az asztalra a többi közé. Egyedül a krizantém hiányzott a gyűjteményből, ám annak hiánya kifejezetten megnyugtató volt Amarillisz úr számára.

A karácsonyfadísz és a szaloncukrok láttán arra az elhatározásra jutott, hogy megkeresi a régi díszeket és a karácsonyfatalpat, amiket az előző évben egyáltalán nem használt. Útját a konyhából nyíló apró kamra felé vette, mert emlékei szerint ott volt minden, amit keresett. Maga a kamra alig-alig tartalmazott élelmiszereket. Régi funkcióját már nem is töltötte be. Pár konzerv és befőttes üveg szomorkodott a portól sűrű papírborításon. Lassan ideje lenne takarítani is. Ahogy a szívből, úgy a lakásban is. Mindent azonban nem lehet egyszerre.

A karácsonyfatalp végül is a kamrában maradt, ám a poros doboz, mely a díszeket tartalmazta a nappaliba került. A két adventi gyertya fényében bukkantak elő a régi díszek. Sorban, egyenként, szinte simogatva vette őket elő gazdájuk, s azok vidáman csillogva bújtak ki a dobozból, mintha csak hálásak lennének neki azért, hogy kézbe vették őket. Amarillisz úr megállapította, hogy minden megvan ahhoz, hogy rendesen feldíszíthessen egy karácsonyfát. Egyedül ajándékok nincsenek. A nélkül pedig nem karácsony a karácsony. Számára valahogy az adni és kapni öröme volt a fontos ebben az ünnepeknél, s már-már úgy tűnt, hogy ezt elveszítette. Tekintete az asztalra szegeződött. Ő már kapott. Az ajándékai ott vannak. De vajon mi az, amit Amarillisz Sándor adni tud? S főleg ki az, akinek adhatja? Itt az idő, hogy kiderüljön.

December 10. csütörtök

A reggeli pára még vastagon megülte a bérház belső udvarát. Az idő ahelyett, hogy hűlt volna, inkább enyhülni látszott, mintha a télnek sehogy sem akaródzna megérkeznie. Hajnal volt. Az udvar sötétjét a folyosó halvány lámpáinak fénye törte meg. Amarillisz úr igazán hálás volt azért a kis fényért, mely reggeli látogatóját leleplezheti a számára. Csupán ez a vastag tejfehér köd az, ami zavarta. Feszülten és izgatottan állt a konyha sötétjében, ahonnan valamelyest kiláthatott a félhomályba. Még a két kis gyertyáját is eloltotta, hogy semmi fény ne szűrődhessen ki odabentről.

Már tapasztalatból tudta, hogy ki, mikor jön elő otthonából. Tóth Jánost kicsivel hat után követte Rengő Péter, majd az ács és a takarítónő is követték őket a kijárat felé. Azután nem sokkal negyed hét után ismét megelevenedett az udvar. Apró sötét árnyak futottak szét az emeleti folyosón, s az ajtón megint csak lehetett hallani a halk kopogtatást.

Amarillisz úr feszülten figyelt, ám akárhogy meresztette ki a szemét, sehogy sem tudta kivenni, hogy ki a titokzatos látogatója. Mintha apró piros kabát suhant volna el az ablaka alatt, ám koránt sem volt biztos abban, amit lát, hiszen a pillanat töredéke alatt történt. Szíve mégis a torkában dobogott az izgalomtól.

Átkozott reggeli félhomály. Mintha a házon megülő köd is a titokzatos látogató számára dolgozott volna. Nem volt mit tennie, sietve az ajtóhoz lépett és felrántotta. A biztonsági láncot majdnem kitepte a helyéből. Remegő kézzel akasztotta ki és szaladt ki a folyosóra. Megkapaszkodott az emeleti korlátban, s a szűrkeségbe bámult. Látni azonban már nem látott semmi meghatározhatót. A földszintről az új lakók lármája szűrődött fel, s bár a köd hirtelen oszlásnak indult, még mindig nem látott tisztán. Az udvart ekkor pusmogó gyerekhangok töltötték be, majd elhalkultak, ahogy a kis csapat elhagyta az épületet.

–Nem látta őket, igaz? – hallotta meg most a háta mögül. Amarillisz úr olyan gyorsan pördült meg, hogy majdnem elveszítette az egyensúlyát. Borbála asszony állt vele szemben. A férfi úgy érezte magát, mint akit csínytevésen kaptak rajta.

–Hát izé... szóval... – hebegte.

–Ma valóban szokatlanul nagy a köd – szólalt meg most a hölgy. – Azt hiszem én sem láttam sokkal többet, mint ön.

–De hát kik voltak ezek? – kérdezte a férfi.

–Jöjjen! – intett neki Borbála asszony. – Egy reggeli tea mellett elmesélem, amit tudok.

Így hát Amarillisz úrnak nem volt más választása. Ha tudni akarta az igazságot, követnie kellett ezt a nőt. Lenézett a küszöbre, hogy vajon mit talál ott? Három csillagszóró volt egy kis papírba tekerve. Az egyik el volt törve. Valószínűleg Amarillisz úr lépett rá, miközben kirohant a folyosóra. Zsebre dugta újabb ajándékát és bizonytalan léptekkel követte a szomszédasszonyt a lakásába. Úgy érezte, hogy nem helyes, amit tesz, ezért szabadkozva megjegyezte:

–Nem sok időm van! Ilyenkor szoktam a boltba indulni bevásárolni.

–Tudom – bólintott Borbála asszony és arcáról egy percre sem tűnt el a titokzatos mosoly. Kedves hölgy volt, ősz haját kontyban hordta és vidám, tarka ruhát, viselt. Léptei korát meghazudtolva ruganyosak voltak. A zenetanár követte hát a szomszédos otthonba, mely bár karnyújtásnyira volt tőle, még sosem járt ott. Az idős hölgy helytel kínálta a kivilágított nappaliban és egy csészében gőzölgő teát hozott be. Mintha csak várta volna.

Amarillisz úr zavartan telepedett le a kis asztal mellett levő egyik fotelba. Itt volt egy kis adventi koszorú, melyben két, szinte csonkig égett gyertya pislákol. Miután megkapta hozzávalókat a teájába, kérdően nézett a szintén teájából kortyolgató asszonyra.

–A gyerekek voltak – suttozta az titokzatosan, mintha csak attól tartana, hogy meghallja valaki. – Mind az öt gyerekük más-más lakót látogat minden nap. Angyalok ezek, akiket az Isten küldött! – arca titokzatos volt és komoly. A zenetanár reménykedett benne, hogy viccel, ám a szemekből kiolvasta, hogy Borbála asszony valóban így gondolja. Angyalokról beszélt.

December 11. péntek

Ez már valódi összeesküvés volt. Legalábbis Amarillisz úr szerint. Ott állt ugyanis Borbála asszony konyhájában és onnan kémlelték együtt a bérház belső részét. Az idős zenetanár nem volt ugyan meggyőződve arról, amit a hölgy állított: mármint, hogy az ő konyhájából mindent nagyon jól lehet látni, ám nem volt ellenkezéshez szokva. Különösen nem, ha a gyengébbik nem tagjairól volt szó. Már pedig Borbála asszony igen csak szűkszavúnak bizonyult az előző nap és ragaszkodott hozzá, hogy Sándor – Borbála asszony egyszerűen így nevezte – az ő ablakából figyelje meg ezen a reggelen az angyalokat.

Angyalok – igazán zavarba ejtő elnevezés hús-vér emberek számára, jóllehet a hölgy valóban angyalnak tekintette a látogatóikat. Odakint sötét volt még, s ma reggel viszonylag hideg is. A hideggel együtt pedig eltűnt a pára és a köd, melyek előző nap meggátolták abban, hogy rendesen megfigyelje az ajándékozókat. Csupán az eső szemerkélt csendesen. Amarillisz úr egymagában ácsorgott az ablaknál, míg Borbála asszony bent a szobában tett-vett. Az ajtó csukva volt, úgyhogy ide nem szűrődtek ki a lakás benti fényei.

A szokásos mozgolódás után, melyet most tisztán lehetett látni, az udvar ismét elcsendesedett. Mintha csak tudta volna, Borbála asszony is abbahagyta odabent a tennivalóit, s miután lekapcsolta a villanyt, csatlakozott a zenetanárhoz. Nem szólt semmit, csupán odaállt mellé és ő is az udvart kémlelte. Mintha csak pontosan tudta volna, hogy most kell majd valaminek következnie.

Összeesküvés – futott át ismét Amarillisz úr agyán a gondolat. Kicsit szégyellte is magát azért, hogy ilyen könnyen kötélnek állt, s engedett az asszony a csábításának. Az előző nap folyamán többször is elhatározta magát, hogy lemondja ezt a hajnali randevút, ám mire elért az ajtóig, mindig meggondolta magát. Mert kíváncsi volt ezekre az „angyalkákra”, vagy talán mert jól esett neki egy másik ember társasága, maga sem tudta volna megmondani.

Ekkor sötét árnyak jelentek meg a folyosó lámpáinak gyenge fényében. Amarillisz úr izgatottan hajolt előre. Orra szinte belefűrődött a fehér függönybe, hogy minél jobban láthasson. Gyerekek futottak szét az emeleten, s megálltak minden ajtónál. Borbála asszony ajtaja felől is hallatszott a kopogás, ám a zenetanár szeme arra a piros ruhás kislányra szegeződött, aki az ő ajtajánál állt meg egy pillanatra. Tekintete a férfi felé fordult, mintha csak tudta volna, hogy a függöny mögött van. Amarillisz úr erre hátra hőkölt, s majdnem neki ment szomszédasszonyának. A kislány, miután letette a küszöbre az ajándékát, s finom mozdulatokkal bekopogott, már szaladt is tovább. Oly gyorsan tűnt el, hogy Amarillisz úr nem is tudta megfigyelni igazán. Csak annyi látszott belőle, hogy hat-hét éves lehetett. Piros kabátkát, piros sapkát, s apró, barna csizmát viselt a lábán.

Angyali volt, ez nem vitás. Amolyan hús-vér angyal, ha lehet ilyent mondani. Amarillisz Sándor személyes angyalkája. Az új lakók egyik kislánya, kinek reá szegeződő tekintete beleégett az idős férfi elméjébe. Hála és öröm töltötte el.

–Érti már Sándor? – suttozta Borbála asszony a háta mögött. Az idős férfi pedig csak bólintani tudott. Egy gombóc volt a torkában, de most igazán röstellte volna, ha előjönnek a könnyei, úgyhogy inkább nyelt egyet és ő is suttozva válaszolt.

–Igen! Igaza van. Köszönöm, hogy itt lehettem! – távozni készült. Nem volt oka, hogy tovább maradjon, bár valójában jól érezte magát egy másik ember társágában, még akkor is, ha az nő volt, s nem érezte illendőnek, hogy ott legyen.

–Most már nem mehet sehová! – szólalt meg szinte parancsolón, de kedves hangon Borbála asszony. - Készítettem egy kis reggelit a szobába. Igazán nem teheti meg velem, hogy kárba vesszen.

Igaz, ami igaz! Amarillisz Sándor nem tehetette meg. Ha egy hölgy kérte, sosem tudott nemet mondani. Nem tehetett mást, ismét belépett a két adventi gyertyával megvilágított szobába.

December 12. szombat

Amarillisz Sándor a bérház kapujában várakozott, alaposan felöltözve. A hőmérő valahol nulla fok alatt ácsoroghatott ezen a korai órán, de az idős zenetanár nem fázott. Különös búvóhelyén biztonságban érezte magát, s mégis jól belátta az egész udvart, minden ajtójával együtt. Volt itt ugyanis egy kis beugró, melyben a három kuka állt. Ezek mögött talált rejtekhelyet a művész, aki ezen a reggelen mindenre elszántan próbált közelebb jutni az adventi angyalok titkához. Nem érezte a hideget, pedig odakint, az utcán már ráfagyott az autók ablakaira a dér. Egyedül az izgalom volt az, ami most minden idegszálát megmozgatta.

Furcsa helyzet volt ez, hiszen ha valaki észrevette volna a kukák mögött rejtőzve, bizony a legkevesebb, hogy semmi jóra nem gondolt volna. Talán a rendőrséggel is meggyűlhetett volna a baja, s győzhetett volna magyarázkodni. Előző nap azonban gondosan kitervelte a dolgot. A kukások szombaton semmiképpen nem fogják zavarni ezen a rejteken, hiszen azok kedden és pénteken járnak. A lakók többsége később kel, s ha mégis a lebukás veszélye fenyegetné, csak úgy tenne, mintha a szemetet hozta volna le. E célból még egy kukaszákot is szorongatott a kezében, néhány gyűrött papírlappal kitömve. Azt is elhatározta, hogy követni fogja jótevőit, már amennyire valószínű lehetett, hogy szombat reggel megjelennek majd ezen a korai órán.

Nem is kellett csalatkoznia: negyed hét előtt pár perccel elfojtott suttogások közepette kinyílt a földszinti középső lakás ajtaja, s apróbb-nagyobb gyerekek kíséretében egy fiatal házaspár jött elő. Csak pár percig tartott – még ha a kukák mögött rejtőzködő amatőr detektívnek ez jóval hosszabb időnek is tűnt – hogy szétfutottak az épületben, s mindenfelé otthagyták kincseiket. Ezután újra összegyűltek, s halk kuncogással fejezték ki elégedettségüket a sikeres reggeli angyalkázás után. Amarillisz úr lebújt a kukák mögé és a kis résen keresztül kukucskált kifelé. Két tízéves-forma fiú, két kisebb leány, s egy egészen kicsi fiúcska alkotta a népes család gyermekseregletét. A leánykák közül, a piros kabátos volt a kisebb. Ő volt Amarillisz Sándor személyes angyalkája. Az idős férfi tekintete éppen ezért főleg ere az apró teremtségre szegeződött, aki nála alig nagyobb nővérével kézen fogva indult el a kijárat felé. A fiúk már csibészebbek voltak. Ezek folytonosan lökdösték, piszkálták egymást, s szüleiknek többször is rájuk kellett szólni.

Most, hogy ez a népes sereglet elhaladt előtte, az idős zenetanár pár pillanatig csapdában érezte magát. Ám szerencsére a kukákkal ezen a korai órán egyikük sem foglalkozott. Sietve távoztak a bérház kapuja felé.

Amarillisz Sándornak nem volt nehéz követni őket. A hét ember elég feltűnő volt a reggel szinte kihalt, sötétbe burkolózott utcákon. Az közlámpákat kivéve csak a szemközti ház egyik ablakában világított a két gyertyaszál. A jelen pillanatban magándetektívvé vált zenetanár a távolságot már csak kényszerből is tartotta, hiszen az elmúlt év nagy részét az otthonában töltötte, s nem volt éppenséggel kicsattanóan jó formában. Az a heti két bevásárlás alig csak hogy karban tartotta izmaít, csontjait. A távolság emígy fokozatosan nőtt közte és a többiek között. Nyomukat mégsem veszítette, mert úgy tűnt, nem mentek messzire. Befordulva az első sarkon egyenesen a templom felé tartottak.

Miután eltűntek a bejáratnál, ahova több másik ember is követte őket, Amarillisz Sándor végre lelassította a lépteit. Ő nem akart bemenni. Csupán látni akarta, hogy angyalkái hová tartanak ilyenkor, s most már végre saját szemével látta azt is, hogy honnan jönnek elő. Amarillisz úr megállt. Fél hét volt. Hívogatóan megszólaltak a templom harangjai és bár régóta először vágyakozott rá, hogy belépjen a templomba, a zenetanár ellenállt ennek a készletésnek. Megfordult inkább, hogy közelebről is szemügyre vegye a lakást melyből kis pártfogója minden reggel a kincseket hozta a számára.

Nemsokára a bérház csöndjében Amarillisz Sándor ott állt az ajtó előtt, s a rajta levő feliratot betűzgette: „Felhő család” – állt a névtáblán. Lám erre a titokra is fény derült. Az idős férfi elégedetten fordult meg, s indult felfelé az otthonába.

December 13. vasárnap

Reggel hét óra után Amarillisz Sándor szokott helyén, az ablak előtti radiátornál álldogált. A szemközti házban levő három apró gyertya fényében gyönyörködött, majd megfordult, s elégedetten vette tudomásul, hogy neki is van elegendő gyertyája. No, nem azért, mert előző napon angyalkája egy újabb adventi gyertyával lepté meg, hanem azért, mert már ő maga is készült az adventra, s gondoskodott elegendő gyertyáról ahhoz, hogy az ő asztalkáján is három apró, imbolygó fénypamacs árulkodjon advent végének közeledtéről. Szeme szeretettel járt végig az eddig kapott tárgyakon, majd a szekrény tetején levő hegedűjét kereste.

Talán már eljött az idő – gondolta magában. – Ideje lenne levenni a zeneszerszámot és legalább megtisztogatni. A hegedű előkészítése számára mindig szertartás volt. A fa érintése, a húrok hangolása mind-mind hozzá tartozott a zene megbecsüléséhez, mely e csodálatos hangszerből elő tudott jönni az értő kezek hatására. Újra a három gyertyára nézett, s szomorúan megrázta a fejét. A gyászt már letette ugyan a temetőben, az adventi várakozás izgalmához azonban hozzá tartozott ez az önmehtagadás is. A zenének még nem jött el az ideje.

Az ajtó felől ekkor ismét hallatszott a már jól ismert kopogtatás. Advent harmadik vasárnapját ugyanúgy jelezte, mint a szobában meggyújtott gyertyák. Angyalkája ismét megjött hát. Ma vajon mit hozott neki?

Amarillisz úr egy csuhé babát talált az ajtaja előtt. Ügyesen-formásan elkészített emberalak volt. Egyértelműen egy nőé. Talán Máriát ábrázolta, s csak a kis Jézus hiányzott az előre nyújtott két karból. Igazán szép volt. Amarillisz Sándor elment a kis kék kuka mellett, s eszébe sem jutott, hogy drága kincsének akár csak meg is mutassa. A kuka a szemét helye, az asztal a kincseké.

Elégedetten ácsorgott még egy darabig az asztal előtt, miközben ajándékait – kincseit – szemlélte meg újra, meg újra. Azután végre elszánta magát és elindult az előszoba felé. Amilyen ünnepélyességgel csak tehetette, leakasztotta a fogasról a hosszú, szürke télikabátját, majd felhúzta a fekete ünnepi cipőjét, s elindult az ajtó felé. Advent harmadik vasárnapja volt. A zenetanár komótos, mi több ünnepélyes léptekkel indult el a templom felé. Hosszú-hosszú idő után először.

Nem akármilyen elhatározás volt ez tőle. Igazi nagy áttörés a több mint egy évig tartó önkéntes száműzetés után. A templomban ugyanis ismerősökkel találkozhat. Velük pedig beszélgetni kell. Amarillisz Sándor szívében azonban már megszületett a vágy arra, hogy beszélgessen. Képesnek érezte rá magát, hogy köszönjön, vagy akár mosolyogjon, ha ismerőssel találkozik. A vágy erősebb volt a félelemnél.

Az utcán hideg volt ugyan, s mindent belepett a reggeli zúzmara, fehérbe díszítve autót, követ, lámpát. A tiszta levegőben meglátszott a szájból, vagy orrból kifújtt levegő, s az apró tócsákban megfagyott a víz. Lassan és nehezen jött meg a tél. Ahogy a zenetanár az utcán ballagott, meghallotta a háta mögül érkező ismerős hangokat. Neki füle volt erre. Szinte ijedten ment át az utca túloldalára, s húzódott be egy furgon mögé. Mintha csak a Felhő család tagjai az ő nyomában lennének.

Mikor aztán eltávolodtak tőle, vágyakozva nézett utánuk. Jó lenne közjűk tartozni! Egy pillanatra előntötte a kínzó magányosság érzése, de aztán elhessegette magától: már nincs egyedül.

Tudta, hogy a Felhő család is a templomba megy. Vajon hogy hívják a piros kabátos kislányt? Meg kellene tudnia! Elhatározta, hogy olyan közel helyezkedik el hozzájuk a templomban, amennyire csak lehet.

Míg végig gondolta ezeket a dolgokat, egyszerre csak egy lépcső előtt állt. Felnézett, s a templom harangjai akkor kondultak meg. Megrezzent, mikor egy ismerős női hangot hallott:

–Na, mi lesz Sándor? Jöjjön! Még lemarad a szentmiséről! – Borbála asszonynak pedig nem lehetett nemet mondani. Pláne, ha nem is akart.

December 14. hétfő

A jókora újság majdnem felgyulladt Amarillisz Sándor kezében, miközben megszokott, kényelmes foteljében megpróbálta kiolvasni. Bár beletemetkezett egy darabig a hírekbe – amit szintén nem tett már réges-rég óta – gondolata szüntelen visszatért a Felhő család közé. Végül összehajtotta az újságot, s miközben az adventi gyertyák táncát figyelte, szüntelen az előző napi misén hallottak jártak az eszében. A pap ugyanis arról prédikált, hogy szerezzenek örömet egymásnak. Csak azt nem fejtette ki kellőképpen, hogy hogyan is történjen ez az örömszerzés. Hiába született meg a vágy Amarillisz Sándor szívében, ha nem tudott vele mit kezdeni. Gondolatait rakosgatta jobbra és balra, de nem jutott velük semmire. Még az újságban sem talált semmiféle ötletet, vagy javaslatot arra, hogy hogyan szerezzon örömet. E cselekedete ugyanis egyetlen személy iránt irányult volna: a Felhő család piros kabátos kislánya felé. Márpedig a kislánynak még a nevét sem sikerült kiderítenie. Mit tegyen hát? Ő, Amarillisz Sándor, aki több tucat bűnügyi regényt kiolvasott az előző évben, most a saját problémáján sem tud segíteni.

Nincs más megoldás: segítségre van szüksége. Igen ám, de kihez forduljon? Ő maga volt az, aki a szomszédjaival egyáltalán nem állt szóba az elmúlt év alatt, s még ha hozzá is szólt valaki, ő ridegen, elutasítóan otthagya. Pedig régen nem így volt. Tekintete a felesége képére siklott, kinek portréja a szekrény polcán állt. Mikor ő vele volt, még jóban volt a szomszédokkal. Egyedül Borbála asszony és a Felhő család költözött ide az óta. Egész éjjel azon járt az esze, hogy miért viselkedett így. Kénytelen volt belátni, hogy most a saját csapdájába esett. Mivel elutasító volt a szomszédjaival szemben, most nem kérhet tőlük segítséget. Egyedül Borbála asszonyhoz fordulhatott.

Tulajdonképpen örült is ennek a kapcsolatnak, meg nem is. Örült, mert vágyott a társaságra, az emberi szóra és a kedvességre, viszont bántotta, hogy úgy érezte, ilyenkor megcsalja a feleségét. Persze nem a szó rossz értelmében, hanem valahogy megmagyarázhatatlanul. Érezte, hogy valami nyomja még a szívét, de maga sem tudta, hogy mi az. Jelenlegi helyzete azonban tarthatatlan volt. A szívében dúló vágy ugyanis erősebb volt annál a rossz érzésnél, amit még magában hordozgatott. Adni szeretett volna. Az előtte lobogó három apró láng, a szentmise beszéde és az asztalán levő ajándékok mind, mind ezt súgták neki: ideje viszonzni ezt az önzetlen szeretetet.

Mivel sehogy sem akaródzott neki felkelni és elindulni a szomszédjához, tekintete további mentőövek után kutatott a szobában. Amarillisz Sándor ugyanis egyetlen dologhoz értett igazán: a zenéléshez. A szekrény tetején levő hegedű ismét mágnesként vonzotta. Nem bírta tovább. Felállt és levette a helyéről. Máshol nem lévén hely, maga elé helyezte a szőnyegre és mellé térdelt. Olyan áhítattal és izgatottsággal nyitotta fel a hegedű tokját, mintha a világ legnagyobb meglepetését tartaná maga előtt. Szíve a torkában dobogott. Ez volt a legnagyobb megcsalás, amit elkövetett az elmúlt évben, de nem volt képes ellenállni tovább. A vágy tűzként tombolt benne, s a pillanat mégis ünnepélyes lassúsággal következett be. Így kellett lennie. Kinyílt a hegedűtok, s előkerült belőle egy igazi Stradivari hegedű. Remekmű a hegedűk között.

Amarillisz Sándor nem siette el a mozdulatokat. Gyöngéden vette kezébe a hangszeret, s miközben felemelte, patakzott a könny az arcán. Nagyon rég nem volt ilyen boldog. Úgy érezte minden megoldás kulcsa, minden öröme ott van a kezében. Hogy is lehetett olyan ostoba, hogy egy évig nem nyúlt hozzá? Hogy volt képes meglenni a zene, az élete nélkül? Ujjait végighúzta a húrokon, s finoman megpengette őket. A hangok persze nem úgy jöttek ki a hangszerből, ahogy kellett volna, ám a nyugdíjas zenetanár szerencsére nemrég megtalálta a tartalék húrokat, a tisztításhoz szükséges alkoholt és a gyantát. Minden a rendelkezésére állt ahhoz, hogy szeretett zeneszerszámát újra olyan állapotba hozza, mintha vadonatúj lenne. A húrok lassan eredeti hangszínükön szólaltak meg, de a vonóval még nem érintette őket. Most még nem. A hangszer készen állt, de ő még nem. Nem rakta el. A kezében fogta és kényeztette, miközben meg sem hallotta az apró lépteket és a kopogtatást az ajtón.

December 15. kedd.

Amarillisz Sándor élet és halál között volt. Nem mintha bármilyen kór, vagy betegség megtámadta volna az idős kor szokásos nyavalyáin kívül. A lelke háborgott csupán, mint a tajtékozó óceán. Ezzel viszont nem tudott mit kezdeni. Mindennél jobban vágyott rá ugyanis, hogy újra meghúzhassa a vonót a hegedűjén, ám képtelen volt rá. Úgy érezte, hogy nem tudná elviselni. Különös, ellentmondásos dolog volt, amit fel kellett oldania valahogy. Cselekednie kellett hát. Asztalán ott volt legújabb két szerzeménye: egy kis csuhé állatka, – feltehetőleg számár – és ezen kívül egy kis csuhéból készült jászol. Az előbbit hétfőn, a másikat aznap reggel kapta az angyalkájától. Lám egy apró kislánynak van bátorsága, hogy tegyen valamit, ő pedig, Amarillisz Sándor, aki egy valódi Stradivari hegedűt birtokol, képtelen bármiféle tettet végrehajtani.

Kinézett az utcára, s ott is azt látta, hogy a szemközti ház ablakában vidáman ég a három adventi gyertya. Ő még arra sem volt képes, hogy a gyertyáit az ablakba tegye. Micsoda posvány és állóvíz! Eltemetve, cselekvésképtelenül ebben a lakásban. Nincs tovább! Vagy életre kel, vagy megöli a saját belső vívódása.

Odalépett a felesége fényképéhez a szekrényen és megfogta. Most nem olyan gyengéden, mint szokta, hanem szinte haragosan, fenyegetően.

–Te tudnád, mit kell tenni! Mindig is erősítettél, ha én nem tudtam! Most egyedül kell továbblépniem! Nem vagy itt, hogy segíts! – pár pillanatra elhallgatott, s elnyomta a lelkéből feltörni készülő zokogást. A szíve gyorsabban vert és kapkodva vette a levegőt.

–Mit számítok én! Ugyan ki vagyok én itt ebben a lakásban eltemetve! Halott vagyok, érted! – most már szinte kiabált a képpel. – Segíts, hogy életre keljek! Most még egyszer! – hangja lecsillapodott, s könnyes szemmel folytatta. – Vagy ha te nem teheted, szólj annak a Jézusnak! Én nem ismerem, tudod jól! Advent van, vagy mi. Ő eljöhetne és segíthetne! Ő állítólag szeret minket! – reménytelen mozdulattal tette vissza a képet a helyére. Azután összerendezte. A folyosó felől léptek hallatszottak. Ő, Amarillisz Sándor pontosan tudta, hogy kinek a léptei. Csöngettek.

Az ajtóban Borbála asszony állt és mosolygott. Az idős férfi megpróbálta összeszedni magát. Nem volt egyszerű. Szembe kellett néznie a valósággal.

–Nem zavarok? – kérdezte az idős hölgy.

–Tulajdonképpen éppen a segítségét akartam kérni – vallotta be a férfi. – Valahogy szeretném megajándékozni őket – fejével lefelé bökött. – De nem tudok róluk semmit.

–Talán tudok segíteni, de nem lesz könnyű! – mondta erre Borbála asszony.

–Bocsásson meg! Milyen udvariatlan vagyok! Jöjjön be – invitálta Amarillisz Sándor, aztán zavartan folytatta: - bár attól tartok, én nem tudom semmivel megkínálni.

–Semmi baj! – felelte erre a hölgy és belépett a lakásba. A postáson kívül hosszú idő óta ő volt az első ember, aki itt járt. Valami megmagyarázhatatlan szomorúság töltötte el. Egyedül az asztalon világító három gyertya hozott be valami kis fényt.

–Foglaljon helyet – mutatott a zenetanár az asztal melletti másik fotelra, melyet nem szokott használni. Ő maga pedig a saját olvasóhelyére telepedett.

–Ha szeretné megismerni őket, akkor beszélnie kellene a többi lakóval – javasolta Borbála asszony. – Tudom, hogy már régóta elzárkózik előlük, de higgye el, nem ők zárkóztak el magától!

–Attól tartok, hogy nem voltam túl kedves velük az elmúlt egy évben – vallotta be a férfi. Valahogy jólesett neki, hogy kiöntheti a szívét. Egészen megkönnyebbült tőle. – Valójában azt hiszem, hogy goromba és elutasító voltam velük szemben. Amennyire emlékszem, ők próbáltak kedvesek lenni hozzám, mikor

–Tudom. Nem volt könnyű magának sem! Most azonban ideje, hogy szembenézzen a valósággal! Ha valóban meg akarja lepni őket, beszélnie kell a többi lakóval!

–Tartottam tőle, hogy ezt fogja mondani.

December 16. szerda

A fehér havon apró mélyedéseket hagyott Amarillisz úr lábnyoma. Bár a templom előtti teret nemrég letakarították, a vékony hóréteg azóta ismét ráakódott, s a hideg miatt már nem olvadt el. Lassan baktatott fel a templom lépcsőjén, mivel nehezebbre esett felmenni rajta. No nem azért, mert ereje fogytán lett volna, hanem mert lelke háborgott az ellen, amit tenni készül. A vágy azonban hajtotta előre. Eljött az idő, hogy letegyen mindent, amit odabent hordozott. Enélkül nem volt képes továbbmenni azon az úton, melyre végre elszánta magát. Szabadnak kellett lennie. Nem az emlékeitől, hanem önmagától. Mindattól a sok elképzeléstől és elvárástól, amit a világgal kapcsolatban magával hordozott.

Belépett a templom néma falai közé, mely valóban nyitva állt úgy, ahogy azt Borbála asszony mondta. Megmártotta kezét a szentelt vízben, majd keresztet vetett jó katolikus szokáshoz híven. A kinti hideg után itt egész melegnek tűnt a levegő. Amarillisz Sándor megállt a leghátsó oszlopok mellett, s helyet keresett magának. Egyetlen fekete ruhás idős hölgy üldögélt az első sorban, de az olyannyira el volt merülve az imádságban, hogy nem vette észre a belépőt.

Amarillisz Sándor a zsebébe nyúlt és elővette az apró, csuhéból készült férfialakot, melyet aznap reggel kapott. Semmi kétsége nem volt afelől, hogy Szent Józsefet tartja a kezében. Talán jel volt arra, hogy férfiként kell viselkednie ezen a napon, s szembe kell néznie azzal, ami minden férfi számára a legnehezebb: önmagával.

Letelepedett hát az utolsó padba, mint egy számkivetett, aki nem méltó arra, hogy beljebb lépjen a szentélybe. Csak távolról nézte a keresztet, s szívta magába a békességet, mely a falakból áradt. Isten mindenütt ott van, – mondják – de mégis csak Isten otthona ez a hely. Mert itt léphet be az emberi szív kitárulkozó ajtaján, ha azok belülről megnyitják azt. Amarillisz Sándor azonban most nem azért jött, hogy magához vegyen bármilyen lelki táplálékot is, hanem azért, hogy letegye életének terheit. Igazat adott Borbála asszonynak abban, hogy csak az tud igazán adni, aki előtte kiüresedik, akiben van hely arra, hogy befogadja a környezetét és tudja szeretni őket úgy, ahogy azoknak valóban szükségük van rá.

A zenetanár szeretni akart. Adni szeretett volna, de ahhoz most meg kellett hajtania a térdét, s fejét az előtt, aki a legtöbbet adta. Az oltár mellett ott állt az adventi koszorú. Rajta a négy gyertya, melyből háromnak a lángjai égtek. A néma harc megkezdődött, s az idős férfi feje lassan előre hanyatlott, ahogy letérdelt az ülésen. Csak ő és Isten volt az, akik tanúi voltak mindannak, ami lezajlott benne. Az idő megállt odabent a templomban. A toronyban levő óra mozgása lelassult, s Amarillisz Sándor oda került, ahol nincs idő és nincs tér. „Mert úgy szeretete az Isten a világot, hogy megszületett fiát adta.”

Apró, láthatatlan csomagok kerültek a kereszt lábához. Mint kedves ajándékok az adventi időszakban. Illatuk magasba szállt, hogy az angyalok táncot járjanak odafent, s a kegyelem forrásai végre megnyíljanak a reményt vesztett ősz hajszálak fölött. Mert a magnak először meg kell halnia, s csak azután tud hajtást hozni és gyümölcsöt teremni.

A kehely üressé vált végre. Nem volt már benne a sok harag, a sok félelem és elvárás. Kiürült belőle minden elképzelés és ragaszkodás is. Csak az üresség maradt, mely könnyű volt és szabad. Szabad arra, hogy bármit öntsenek bele. Szabad arra, hogy örüljön annak, amit kap, s ami következik. A kegyelem forrásainak végre volt hova tölteniük vizükből.

Amarillisz Sándor felemelte a fejét. Valami az eszébe jutott. Valami váratlan és meglepő dolog. Olyasmi, amihez képest eltörpült a szégyene, az elmúlt év önkéntes számkivetettsége. Furcsa érzés volt. Ami tegnap még lehetetlennek látszott, most, itt a templom csöndjében, s a három adventi gyertya fényében lehetségesnek tűnt. Könnyűnek érezte magát, s az arcán az öröm ráncai jelentek meg, ahogy szája mosolyra húzódott.

–Köszönöm! – suttogta halkán a templom csöndjébe. Az idő újra megindult. A templomtorony órája ismét úgy ütötte a másodperceket, ahogy szokta, ám a világ valahogy szebbé vált. Mintha Amarillisz Sándor nem is ezen a földön töltötte volna eddigi életét.

December 17. csütörtök

A hópelyhek vidáman táncoltak az ablak előtt, melybe Amarillisz Sándor kihelyezte a három gyertyatartót. Immár szabadon hirdette karácsony közeledtét ez a hely, mely több mint egy éven át a reménytelenség és a menekülés otthona volt. A zenetanár a földön kuporgott, kezében rég használt hangszerével. Éppen befejezte a tisztogatást és a hangolást. Óvatosan helyezte a vonót a hegedűre, mintha csak a legkényesebb porcelánt, vagy kristályedényt érintené vele, s a muzsika hangjai halkán megszólaltak. Talán halkabban, mint az utcáról beszűrődő zajok, vagy a parketta reccsenései. Amarillisz Sándort mégis olyan gyönyörűséggel töltötték el, amit már réges-rég nem érzett. Most már szabad volt neki. Nem volt semmi, ami meggátolhatta volna küldetésében. Előző nap minden akadályt ott hagyott, az egyetlen helyen, ahova a lélek terheit le lehetett tenni. Most már bármit megtehetett, amit szeretett volna.

A zenetanár felegyenesedett és egészen átadta magát a zenének. Megszűnt körülötte minden. Nem voltak kintről beszűrődő zajok, nem volt már sehol a szoba sem. Csak a zene egészen halk rezdülései szárnyaltak az örömtől sziporkázó levegőben. Valójában zenélhetett volna hangosabban is, ám ez a halk melódia része volt a tervnek, mit szívében szövögetett. Nem akarta még felfedni visszatérését. Izgatott örömmel fojtotta el a muzsika hangjait. Épp annyira, hogy csak neki szóljon. Most még csak neki. Ujjában ott volt minden mozdulat, fejében a dallam, s fülében a visszatérő, kedves hang, mit a csodás zeneszerszámból csak elő lehetett csalogatni. Csoda volt, s odakint a hópelyhek mintha csak a zene ritmusára táncoltak volna.

Azután nemsokára letette a hegedűt. Lelke megnyugodott, s tele volt boldog tettekézséssel. Nyugodtan letehetette a hegedűt, mert már ettől is szabad volt. Magasabb dolgok irányították most gondolatait és mozdulatait, semmint magának zenélt volna tovább. Csupán megmozgatta rég nem használt zenetehetségét, melyet ugyanúgy Istentől kapott, mint a frissen megtapasztalt boldog szabadságot.

Miután a hegedű a tokjába került, majd vissza a szekrény tetejére, ahol mindig is a helye volt, a zenetanár az ajtó felé vette az irányt. Futó pillantást vetett a reggel kapott csuhé pásztorkára, majd alaposan felöltözött. Odakint bizony igen csak alulról verte a nullát a hőmérő, s még a belső udvar folyosójára is betáncoltak a könnyű hópelyhek. Mit sem zavarta ez most őt. Táncolt ő maga is, Amarillisz Sándor, a zenetanár, kit boldognak nem láttak még a szomszédjai.

Takács bácsi ajtaján kopogtatott be most. A földszinten lakott a nyugdíjas férfi, ki valaha buszvezető volt, ám most már ugyanolyan magányosan élt, mint Sándor. Neki azonban volt családja is. Gyermekei, unokái időnként meglátogatták, bár nem voltak túl gyakori vendégek.

- Sándor? – nyitott ajtót az öreg. Bajuszos, ráncos arcú, kicsit görnyedt hátú férfi volt, aki most kerek szemekkel bámult az előtte álló, kedélyesen mosolygó zenetanárra. – Miben segíthetek? – kérdezte most bizonytalan hangon, fel sem ocsúdva első meglepetéséből.

- Hoztam ezt a kis vörös bort kiengesztelésül – mondta Sándor szelíd hangon, miközben előhúzott a kabátja alól egy zöld, bontatlan palackot. – Tudom, nem voltam veled túl kedves az elmúlt évben. Ha gondold meg is ihatnánk. Persze csak ha nem zavarok és rá is érsz.

Takács bácsi nyelt egyet. Nem tudta mire vélni a dolgot. Megháborodott tán ez a zenész, vagy mi a csudát akar itt? Hisz már egy éve szóba sem állt vele. Jól hallotta? Bocsánatot kért? Döntött az udvariasság:

- Gyere csak! Már tényleg nagyon régen beszélgettünk. Azt sem tudom, mi van veled! – a nyugdíjas buszsofőr arcán is megenyhült mosoly futott át. Meg volt már puhítva ő is. Napról napra kis ajándékokkal. Az ajtaján neki is ott függött az apró, fenyőből készített karácsonyfadísz, mely az angyaljárás tévedhetetlen jele volt.

Sándor belépett hát Takács József otthonába. A poharakkal együtt előkerültek az emlékek és élmények is. Hamarosan úgy ültek együtt iszogatva, mintha az elmúlt év meg sem történt volna, s csak az idő kereke ugrott volna egyvel odább. Advent fényei gyertyák nélkül is beragyogták a szobát.

December 18. péntek

Szokatlan színjáték tanúja volt ezen a napon Amarillisz Sándor lakása. A zenetanár ugyanis nekifogott, hogy kitakarítsa az otthonát. Miután ugyanis helyére tette a betlehemi királyok egyikét, – melyet anygalkája természetesen csuhéból készített – úgy döntött, hogy ha már belül kitakarított, ideje megtenni ezt kívülről is.

Rendetlenség nem volt a kis lakásban, hiszen nem volt, aki összekuszálja a dolgokat. A por azonban, jelezvén az idő lassú múlását, szürke rétegekben rakódott mindenhova. Megtelepedett a függönyökön, a polcokon, s nem kímélte a könyveket sem. Volt tehát tennivaló bőven. Elsőként előkerült a porszívó is, melynek motorja szerencsére nem rozsdásodott be a használatlanságtól. Kissé nyekeregve indult be ugyan, de aztán annál elszántabban kergette a porcicákat a szekrény és a székek alatt. Amarillisz Sándornak a porzsákot kétszer kellett levinnie a kukához. Ilyenkor vidáman, szinte fütyörészve lépkedett a társasház lépcsőin, mintha a takarítás a világ legszórakoztatóbb dolga lett volna. Számára az is volt.

A kíméletlen hadművelet után a lakás valóban megújult. A kádban kimosott függönyök már a helyükön száradtak, s mivel szürke árnyalatukat elveszítették, s a helyében fehéren pompáztak, immár a szoba is világosabbnak, vidámabbnak tűnt. Mögöttük az ablakban ott pislákolat advent három apró fénye. Életében most mosott először függönyt. Szinte biztos volt benne, hogy kudarcba fullad ez a vállalkozása, ám mégis nekifogott. Nem a mosópor minőségétől tartott, hanem inkább attól, hogy a kád fölé görnyedve ismét belehasít majd a hátfájás. Ilyesmi azonban nem történt. Sőt, olyannyira gyorsan végzett mindennel, hogy maga is meglepődött rajta.

Még egy apró változtatást végzett a berendezésen, még ha ez jelentéktelennek is tűnt. Az esküvői képüket felrakta a falra, s felesége képét, mely nem sokkal a halála előtt készült, kicserélte egy olyanra, amin – bár kicsit régebben – ketten voltak lefotózva. Ebben a helyzetben így volt ez rendjén. Az emlékek szebbé, vidámabbá váltak, mint azelőtt bármikor.

Nemsokára elérkezett az idő, hogy folytassa, amit előző nap megkezdett. Elegánsan felöltözve lépett ki a folyosó fagyos levegőjére és indult neki önkéntes kanossza járásának, s egyben összeesküvésének második színhelye felé. A lámpák már égtek, hiszen így öt óra felé már javában sötét volt odakint és nyilvánvaló volt, hogy Suhángék otthon voltak. A konyhából kiszűrődő fények erről árulkodtak.

Miután megszólalt a csengő, magas női hang kiabált ki odabentről. Suháng István felesége – Erzsike – nyitott ajtót pár pillanat múlva. A zenetanár majdnem elnevette magát, mikor meglátta az elkerekedett szemeket.

–Sándor? Csak nincs valami baj?

–Nem, nem! – tiltakozott a nyugdíjas férfi. – Éppen ellenkezőleg! Azért jöttem, hogy elnézést kérjek, amiért az elmúlt évben nem beszéltem veletek. – Erzsike szája egy pillanatra tátva maradt, majd elmosolyodott, s bekiabált az urának:

–István! Nézd már, hogy ki jött hozzánk! – aztán Sándorhoz fordult: - Na! Gyere már be! Nagyon hideg van ma! Hozok egy kis meleg teát!

–No nézzenek oda! A Sándor! – csoszogott ki köntösben, barna papucsában az ötvenes éveiben járó, alig-alig öszülő István.

–Azt mondja, ne haragudjunk, hogy nem beszélt velünk – tette hozzá Erzsike és már tűnt is el a konyhában, hogy felmelegítse a teát, amit hazatértük után készített.

–Hoztam egy kis süteményt – vett elő most egy kis csomagot a zenetanár, amit már előző nap beszerzett a közeli cukrászdában. Jól emlékezett rá, hogy Suhángék nagyon szeretik a krémet.

–Igazán nem kellett volna – mondta István és elvette a csomagot. – Na gyere beljebb! Épp ideje volt, hogy át gyere, mert ha te nem jössz, magam néztem volna meg, hogy mi van veled. Már beszéltem az Erzsivel, hogy ez így nem mehet tovább! Úgy élsz, mint egy remete.

–Hát valóban így volt – bólintott Sándor, miközben a fogásra tette kabátját. Egészen, míg az advent el nem kezdődött.

December 19. szombat

Egészen meglepő módon Amarillisz Sándor ezen a napon indult útnak, hogy bevásároljon. Pedig ő maga is tisztában volt vele, hogy a szombat délelőttön intézik a legtöbb a bevásárlásokat. Nagy volt a valószínűsége annak is, hogy ismerősökkel fog találkozni. A különbség igazából az volt, hogy most Amarillisz Sándor épp erre vágyott. Szánt szándékkal időzítette erre a napra a bevásárlást, ugyanis éppen így volt a legtöbb esély arra, hogy találkozzon valakivel, akit ismer.

Éppen ezért nem is a közeli bevásárlóközpont, hanem a még közelebbi kisbolt felé vette az irányt. Ott dolgozott ugyanis Fazekasné, aki a házban lakott. Ő szokott lenni az első, aki elhagyja az épületet, mivel nagyon korán, már háromnegyed hatkor munkába kellett állnia. Sándor most nem sietett annyira. Az időzítés is nagyon fontos volt. Ha túl korán megy, az azért nem jó, mert akkor még sokan pihennek. Ha túl későn, akkor pedig már az ebéd közeledtével nem lesznek annyian. Megvárta hát, míg angyalkája visszaérkezik a roatóról, s csak jóval utána indult útnak.

A mai nap ajándéka egy mézeskalács szív volt. Természetesen nem lett belőle reggeli utáni desszert, hanem oda került a többi közé az asztalra. Sándor már a karácsonyfa helyét is előkészítette, bár tudta, hogy az elkövetkező napban erre nem lesz ideje. Mikor elhagyta a lakást, majd a házat, még egy pillanatra felnézett az ablakába. Az utcáról is jól kivehető volt a három apró gyertyaláng, melyeket biztonsági okokból úgy helyezett el, hogy tüzet semmiképpen ne okozhassanak. Legalábbis ne a szó valódi értelmében.

A szombat délelőtti utca csak lassan telt meg étellel. Bár Sándor úgy érezte, hogy a csípősen hideg idő ellenére tele van energiával, egészen lassúra fogta a lépteit. Figyelte ugyanis a járókelőket az utcán. Most már nem úgy, ahogy régebben szokta: felülről, az ablakból. Ez már nem okozott volna örömet neki. Közéjük ment, s onnan akarta látni őket, ahol vannak. Arcára kiült a mosoly, mikor családokat látott vásárlásba sietni, és most már nem azon morfondírozott, hogy neki miért nem jutott ebből az áldásból. Elismerően figyelte az utcát tisztogató lakókat, akik elkotorták az éjjel lehullott havat a járdáról és most már nem kritizálta meg őket gondolatban, hogy hogyan és miért végzik mindazt, amit tesznek. Őszintén hálás volt nekik.

Egyetlen dolog okozott csak neki szomorúságot: a rohanó világ. Körülötte mindenki sietett, mintha csak az idő felpörgött volna, s nem lenne képes lelassulni, hogy visszazökkenjen igazi medrébe. Az emberek mind-mind siettek, bármi is volt a dolguk. Nem tudták élvezni a sétát, nem gyönyörködtek a hóban, s észre sem véve egymást rohantak tovább dolgukat tenni. Mintha egyedül ő, Amarillisz Sándor lépett volna ki az időből, hogy észrevegye mindezt. Egyedül ő nem rohant sehova. Talán mondhatták volna ezek az emberek, hogy könnyű egy nyugdíjasnak! Ám az idősebb nők és férfiak épp úgy suhantak tova bottal a kezükben, mintha lekészhetnék az áruházakban levő bármelyik akciót is.

Ő már tudta. Megértette, hogy ki lehet lépni az időből. Meg lehet állítani a rohanást. Mert az, Aki a világba jött, ura az időnek is. Nála mások a percek és az órák: az idő megváltozott, a teremtett világ szebb lett. Advent erről szólt Sándor számára. Letéve a sötét szemüveget, immár tisztábban látott. Olyan tisztán, mint még sosem.

A kis bolt barátságos fényekkel hívogatta a belépni vágyókat. Az ablakában elhelyezett karácsonyi díszek advent végét hirdették. Egyedül a kirakatban álló kis Téalapó szobor nem illett a képbe. Amarillisz úr tudta, hogy advent nem a Mikulásról szól, s ezért kicsit bosszantotta is ez a piros bohócruhába öltöztetett alak, aki talán csak paródiája lehetett volna Szent Miklósnak.

Mikor belépett, egyből felismerték. Ez volt a különbség a bevásárlóközpont és a kisbolt között. Ő pedig a mai napon éppen ezért jött ide. Nagyon köszönt Fazekasnének, s örömmel vette, hogy kiszolgálják. Még akkor is, ha összesúgtak az eladók a háta mögött. Tudta, hogy így van ez rendjén. Végülis legalább egy éve nem járt már itt.

December 20. vasárnap

Már csak két család volt vissza: Tóthék és Rengőék. Ehhez azonban Sándornak erőt kellett merítenie. Valójában kapóra jött neki, hogy vasárnap volt. A négy égő gyertya az ablakban most már nem csak karácsony közeledtét, hanem az idő fogytát is jelentette. A terv megvalósítása eddig rendben zajlott, ám ezt a két családot a zenetanár is alig ismerte. Áldást a tervére most csak egyetlen helyről várhatott. Éppen ezért örömmel készülődött a misére. Volt benne ugyan egy kis izgalom, mert olyasmire készült, amit már nagyon-nagyon rég nem tett: gyónni akart. Hallani akarta Isten embere szájából a feloldozást, s hallani akarta a feloldozással járó áldást. Tudta, hogy a saját erő kost nem elég.

Az előző napok sikerei megszázsorozták az erejét és tettekkészségét. Maga sem gondolta, hogy ez a rendhagyó családlátogatási program ilyen sikeres lesz. Nem csak újra kiengesztelődött a szomszédjaival, hanem sikeresen beavatta őket a tervébe. A Tóth család viszont más. Tóth János eléggé hangulatember. Két fiúgyermeké pedig éppen a kamaszkorban lévén, nem valószínű, hogy támogatnák a terveit. Istennek azonban semmi sem lehetetlen. Rengő Péter, a fiatal villanyszerelő már könnyebb esetnek látszott. Őröla azonban régebben az a hír járta, hogy elég csapodár életmódot folytat: iszik és állandóan változtatja a barátnőit. Mire is kérhetné az áldást, ha nem erre a két küldetésre.

Mintha az angyalkájának az áldása és ajándéka hiányzott volna még erről a napról. Hiába teljesedtek ugyanis ki advent fényei, hiába a gyónás és a szentmise, a Tóth család hideg és elutasító volt. Furcsa módon Sándor mégsem csüggedt el. Az ő küldetése az volt, hogy megpróbálja azt, amire rendeltetett. Az, hogy nem sikerült, innentől nem rajta múlott, s ez meglepően megnyugtatta. A fontos az volt, hogy ő mindent megtett, amit megtehetett. Isten Lelke pedig amúgy is ott és akkor fűj, amikor akar. Boldog érzés volt megtapasztalni ezt a szabadságot és a sebezhetetlenségnek eme különös formáját. Nem volt harag és nem volt elcsüggedés.

Sándor tehát utolsó állomása felé vette az irányt: Rengő Péter lakását célozta meg. A fiatal férfi a földszinten lakott, a Felhő család mellett. Megvolt rá az esély, hogy összecsalózik velük, ám csak a bentről kiszűrődő vidám és hangos gyerekzsivajt hallotta. Közben besötétedett és a hideg esti levegőben csak az udvar lámpái világították meg a küldetése után járó férfialakot. Sándor hiába kereste az ajtón advent jelét. Az angyali nyomok itt nem látszottak.

Csöngetett. A konyhaablak sötétítőfüggönye mögül derengő világosság elárulta, hogy Péter otthon van. Az ajtó nemsokára ki is nyílt és egy borostás, kialvatlan férfiarc jelent meg benne.

–Jó estét! – üdvözölte Sándor. - Zavarhatnám pár percre?

–Maga az öregúr odafentről, igaz? – kérdezte Péter. A zenetanár arcát borgőz és cigarettaszag csapta meg.

–Igen – felelte.

–És mit akar? – szegeződött neki kissé barátságatlanul a kérdés.

–Egy kis szívességet kérnék magától, de szeretném, ha ezt nem itt beszélénk meg.

–Hát akkor jöjjön be, ha annyira akar! – invitálta a lakásába a férfi.

Büdös, rendetlen helyiségbe lépett be. A tömény dohányfüst mellé a szeszecsalók édeskés szaga párosult. Mintha csak egy kocsmába lépett volna be. Sándor követte a férfit a szobába, de mielőtt belépett volna levetette a cipőjét és a kabátját.

–Hagyja csak a formaságokat öregem! – szólt rá a villanyszerelő. – Jöjjön és dobja le magát! – mutatott az egyik fotelra, melyen többek között egy piszkos ing és egy fél pár zokni hevert. Kénytelen volt hát itt leülni. Az asztalon borosüveg, és félig tele hamutartó volt. A televízió éppen a híradót sugározta. Adventnek nyoma sem volt idebent. Sándor küldött volt ebben a sötétségben. Most angyalnak érezhette magát, aki elhozza a fényt ebbe a lakásba. De hogyan kezdjen neki? A szívében ott volt a világosság és ennél nem kellett több.

December 21. hétfő

Sándor szinte egész nap a fenyőfával volt elfoglalva. Először is, mert éppen ideje volt, hogy a közeli zöldségestől beszerezze, másodszor is, mert segített Borbála asszonynak hazavinni az ő fenyőfáját is, harmadszor, mert a fenyőfát elég nehéz volt beleilleszteni a karácsonyfatalpba mind a saját otthonában, mind Borbála asszonynál. A munkálatok azonban meglehetősen örömmel töltötték el. Még akkor is, ha izmai belefájdultak, s tenyerén hólyagok jelentek meg. Úgy érezte, hogy igazán hasznosan tölti az idejét, különösen, mert segíthetett szomszédasszonyának is.

Kettejük összeesküvése csak most teljesedett ki igazán. Azzal, hogy Borbála asszony némi lökést adott Sándornak a szabadság felé vezető úton, olyan erőket szabadított fel, amelyeket nem is remélt. Büszkén hallgatta végig a zenész beszámolóit a különböző családokról. Valójában ő még nem tartott itt. Viszonylag új volt a lakók között és alig-alig ismerte őket. A rohanó világban nem is volt rá idejük, hogy egy idős asszonnal foglalkozzanak. Már csak azért is jó lett volna pedig, mert Borbála asszony ugyanolyan magányos volt, mint Sándor. Csak éppen ő az egész életét egyedül élte le egy óvodában dolgozva.

Miközben a zenetanár a fafaragás mesterségét gyakorolta, volt éppen elég ideje, hogy az elmúlt napok dolgain gondolkodjon. A Tóth családnál tett kudarcba fulladt látogatásán kívül az összes többi helyen sikerrel járt. Azon maga is meglepődött, hogy Rengő Péterrel milyen jól elbeszélgetett. Kiderült, hogy az egész házban ő ismeri a legjobban a Felhő családot. Sándor már a kislány nevét is tudta: Annának hívták. Egészen más érzés, ha valaki tudja a másíknak a nevét. Olyan, mintha ismerné egy kicsit. A villanyszerelőre azért még ma is rá kell majd néznie. Mint kiderült, ez a fiatal férfi még magányosabb, mint Sándor volt annakidején. Többnyire a televízió előtt töltötte az idejét, pár liter bort magába döntve. Idén karácsonykor inkább tervezte azt, hogy végezzen magával, mintsem hogy Jézus születését bármilyen módon megünnepelte volna.

A legfurcsább az volt Péterben, hogy bár kapott minden nap ajándékokat valakitől, azok egyáltalán nem érdekelték. Mintha csak a szíve egészen más nyelven működött volna, mint Sándoré. Ami az egyiket megérintette, a másik számára szinte észrevehetetlen maradt. Csoda ez is és az is. A zenetanárnak úgy tűnt, hogy bár Péter kelletlen és elutasító volt, a vele töltött és rá szánt idő egyáltalán nem veszett kárba. A végén már egészen kinyílt és sokat mesélt magáról. Sándor pedig türelmes hallgatóságnak bizonyult.

Végre elkészült a fa. A fém talpból függőlegesen tornyosult a plafon felé, jóllehet alig volt több egy méternél. Ezt az apró gondot a zenetanár úgy oldotta meg, hogy egy asztalra tette fel a fenyőt. Így már egészen úgy tűnt, mint amire gyermekkorából emlékezett. Magas, terebélyes, plafonig érő karácsonyfának. Nemsokára alá kerültek az ajándékok is. Az első napon kapott rajztól egészen az azon a reggelen érkezett betlehemi jászolig. Ebből tulajdonképpen már csak maga a kis Jézus hiányzott. Bizonyosan eljön ő is, majd ha itt lesz az ideje. Végülis az advent a várakozásról is szól.

Késő délután volt, mire az idős férfi elkészült mindennel. A fát még nem díszítette fel ugyan, mint a boltokban, ahol a családi ünnep hangulatát keltve próbálták meg becsalogatni a vevőket. Úgy érezte, ennek még nincs itt az ideje. Csupán helyére tette a fát, alátette az eddig kapott kincseket, s hátradőlt az olvasó foteljában, hogy gyönyörködjön abban, amit eddig csinált. A szobát a fenyő kellemes illata töltötte be, régi idők emlékeit hozva magával. Lehetetlen dolognak tűnt, hogy Sándor boldognak érezze magát ebben az egyedüllétben. Mégis így volt.

A boldogság teljességéhez már csak a zene hiányzott. Előkerült hát ismét a hegedű, hogy halk dallamával betöltse a lakást. Az idős zenetanár ott állt a szoba közepén, a frissen felállított fa előtt, s muzsikájában a szent családon kívül csak az ablakba helyezett gyertyák, a polcon sorakozó könyvek, s a falon levő képek gyönyörködhetek.

December 22. kedd

A templom csak lassan telt meg emberekkel. Nem mise volt ezen az esti órán, hanem karácsonyi koncert. Az építmény akusztikája kiválóan megfelelt ennek a célnak. Egyetlen zavaró tényező volt csupán: a hideg. Sándor mégsem fázott. Kellemes érzések melegítették belülről. Igaz, hogy a koncertet nem ő maga tartotta, ám a várható zenei élmény így is kellőképpen felvillanyozta. Nem is jött egyedül erre a jeles alkalomra, hanem most ő hívott meg másokat. Takács bácsi és Borbála asszony ott ültek mellette, s így emelték az ünnepi alkalom fényét.

Az építményben egyelőre meghitt csend volt. Néha hallatszott egy-két suttogó megjegyzés a padokból, de ez az áhítatot nem törte meg. Az oltár mellett ott világított az adventi koszorú a négy gyertyával és előtte már ott álltak a kottaállványok. Sándorban percről percre nőtt az izgalom. Olyannyira vágyott erre a zenei élményre, hogy szebb ajándékot nem is kaphatott volna karácsony előtt két nappal. Ahogy az advent a várakozásról szólt, ugyanúgy ezek a pillanatok is ugyanezt tükrözték. Mennyire édes az izgalom a várva várt esemény előtt. Ez teszi még csodálatosabbá az egészet.

A zenetanár elgondolkozott azokon az embereken, akikkel útközben találkoztak. Rohanó embereket láttak, kik hol tömött, hol üres szatyrokkal próbálták beszerezni az ajándékokat. Pillanatnyi idejük sem maradt arra, hogy szembesüljenek a valósággal. Éppen azt tették tönkre nagy sietségükben, amire készültek. Hogyan is tudnák befogadni a megváltót tele elképzeléssel, elvárással és ragaszkodással? Ő is ilyen volt nemrég. Megértette. Most már tudta. Még akkor is, ha ő maga sem járt minden szomszédjánál sikerrel. Az emberek többsége képtelen volt arra, hogy kiüresedjen. Ugyanúgy, ahogy ő sem volt rá képes hosszú-hosszú éveken keresztül. Mennyivel teljesebb élmény kiüresedve befogadni a kapott dolgokat, s mennyivel szörnyűbb a befogadásra képtelenség keserűsége és bosszúsága.

Sándor éppen azért volt boldog, mert képesnek érezte magát arra, hogy befogadja a zenét. Mert olyannyira vágyott rá, mint szomjazó a hús patak vizére. Megértette már azt is, hogy Istent is csak így lehet befogadni. Szomjazva, vágyakozva. Sokszor csak olyankor, mikor már nincs más lehetőség.

Kis család telepedett le az előttük levő sorban. Tizenéves-forma fiú ült be szülei közé kényszeredetten a templom padjába.

–Meddig fog tartani? – kérdezte halkán, mert bár nem volt kész a befogadásra, valahol megérintette a hely áhítata.

–Csak egy órát – felelte az anyja. – Annyit igazán kibírsz Dezsőke!

–Mondtam, hogy ne hozzuk el – mormolta orra alatt az apa. Az arcán látszott, hogy valójában ő is szívesebben otthon maradt volna. Nem volt azonban kegyelem. Az asszonyi akarat erősebbnek bizonyult, s bizony könnyebb volt engedni neki, mint ellenkező esetben órákig hallgatni a szemrehányásait, vagy csak szembesülni haragos tekintetével.

Sándor kényszeredetten elmosolyodott rajtuk. Hármójuk közül egyik sem fogja tudni úgy élvezni ezt a koncertet, mint ő. Nem azért, mert ő bármennyivel is többre tartotta volna magát, hanem az igazság miatt. Az igazság pedig az volt, hogy a kis család testben itt volt, de lélekben máshol járt. A zenetanár olyannyira látta ezt, mintha csak kiírták volna magukra. Még az anyuka sem, aki azért jött el a koncertre, hogy egy kicsit kimeneküljön a világból. A zenetanár maga is ilyen volt régebben. Csak ő éppen a könyvek közé menekült. Már nem emlékszik a történetekre, csupán az volt a fontos, hogy órákig, vagy napokig nem kellett szembesülnie a valódi világgal. Mások a számítógéppel, televízióval, vagy akár a munkával teszik ezt ugyanígy. Pedig mindegyiket tehetnék örömből is. Mennyire más.

Megérkeztek a zenészek, s elhelyezkedtek a kottaállványok mögött. Pár percig még hangolták hangszereiket a templom hűvös, de megnyugtató légköréhez, aztán végre felcsendültek a muzsika hangjai. Kinek boldogságára, kinek bosszúságára.

December 23. szerda

Ünnepélyes hangulat töltötte be Amarillisz Sándor lakását. Odakint olvadt, csöpögött minden, mintha csak a karácsony múlni akarna, vagy az öröm fehér díszei helyett feketébe akarna öltözni a világ számára. A zenetanár otthonában azonban világosság volt. A levegőt a fenyő kellemes illata töltötte meg és a díszeket tartó dobozból végre azzal a reménnyel kerültek elő a karácsonyfadíszek, hogy hosszabb időre elkápráztathadják a környezetüket.

Sándor az előző napi koncert dallamát dúdolgatva akasztotta fel sorban egymás után az ünnep ékeit. Most igazán kedve lett volna elővenni a hegedűjét és belefelejtkezni a zenébe, ám ez csak további kellemes izgalommal töltötte el. Ismét csak a várakozás szépsége volt ez. A tevő várakozása.

A fenyődíszítésnek mindig is megvolt a szertartása. Maga a szertartás is ünnepi hangulatot tudott adni az eseményeknek. A szertartás ugyanis hagyomány és gyökér. Nemzedékről nemzedékre száll, s ez fokozza szépségét. A közös élmény emlékei teszik csodálatossá és adják meg a hangulatát. Sándor éppen ezért szinte minden egyes dísz felrakása után vetett egy pillantást az esküvői képükre. Mintha csak együtt díszítenék a fát, s felesége helyeslően figyelne, hogy minden egyes ék a megfelelő helyre jut.

A fa alá visszakerültek a kis ajándékok is, melyeket a díszítés idejére az asztalra rakott. A betlehemi jászol már szinte teljes volt. Már csak a kis Jézus hiányzott az összeállításból, de Sándor reményei szerint ő is idejében meg fog érkezni.

Elkészült hát. Elégedetten szemlélte meg az alkotást, majd mikor végre hátradőlt az olvasószékében, szomorúság töltötte el. Hirtelen végtelenül magányosnak érezte magát. Tekintete az ablakban levő gyertyákra szegeződött, mintha csak advent fényeibe szeretne menekülni a valóság elől: valóban egyedül volt. Az emberek többségének sajátja, hogy nem bírja sokáig a magányt. Hirtelen menekülni akart. Otthagyni fát, gyertyát, hegedűt és emlékeket. Csalódott volt. Azt remélte, hogy már nem jön vissza többet ez a keserű érzés. Hiába volt a találkozása Istennel, hiába a szervezkedés, hiába a szomszédjaival töltött idő. Egyedül volt az egész nagy világban.

Kopogtattak. Sándor összerezett. Nem várt látogatókat ezen a napon. Vagy csak éppen figyelmeztetni akarták, hogy nincs egyedül? Felkelt a foteljából és elindult az ajtó felé. A kopogtatás megismétlődött, csak kicsit türelmetlenebbül.

A mai napon annak jött el az ideje, hogy Sándor álljon tátott szájjal az ajtóban. Látogatója ugyanis Tóth János volt, a taxisofőr.

–Nem zavarom? – kérdezte a férfi.

–Nem, dehogyis – válaszolta a zenetanár. – Éppen végeztem a karácsonyfa díszítésével. Jöjjön be!

–Nem akarok sokáig maradni, csak éppen átgondoltam azokat a dolgokat, amiket a múltkor mondott – lépett be az előszobába.

–Jöjjön csak nyugodtan! – bízatta Sándor és lesegítette Tóth János kabátját. – Megkínálhatom egy kis üdítővel? – a zenetanár ugyanis készen állt rá, hogy vendégeket fogadjon. Az elmúlt napokban rendszeres látogatója volt a kis boltnak, melyben Fazekasné is dolgozott. A látogatások eredményeképpen pedig a kis kamra kezdett megtelni.

A taxisofőr gondterhelt arccal ült le a fotelba. Tekintete a karácsonyfára szegeződött, s vonásai is megenyhültek.

–Szóval átgondoltam. Mégis csak igaza van. Sőt! Rászedtem a fiaimat is, hogy csatlakozzanak ehhez a kis...hmmm.. kezdeményezéshez.

–Igazán örülök neki – felelte Sándor. Úgy tűnt az elvetett mag mégsem hullott rossz helyre. Csupán türelem kellett ahhoz, hogy kisarjadjon. Szívéből eltűnt a magányosság érzése és újra lelkesedés töltötte el. Advent fényei ismét felragyogtak, még akkor is, ha odakint gyászba öltözött a táj. Ez a világosság ugyanis belülről fakadt.

December 24. csütörtök

A társasház udvarán teljes volt a sötétség. Valami oknál fogva nem égtek az udvaron a villanyok. Szokatlan dolog volt ez, már csak azért is, mert a házban dolgozott egy villanyszerelő, aki az ilyen hibákat azonnal el szokta hárítani. Egyedül a Felhő család ablakain szűrődött ki némi fény, no meg egy kis gyerekzsivaj, ami egy ötgyermekes családnál elég gyakran előfordul.

Az udvaron halk pusmogás hallatszott mindenhol, mintha csak valakik gyülekeznének valamiért. A hideg esti levegő nem tükrözte a karácsony hangulatát, hiszen a hőmérő mutatója sehogy sem volt hajlandó nulla alá menni. A hó java is elolvadt, s a felhős égen átszűrődő holdfényben csak itt-ott látszott egy-egy hófolt az udvar kövezetén. Valami magas árny emelkedett fel most az udvar közepén, aztán ismét halk pusmogás, zörgés, kopácsolás. Végül egyszer csak minden zaj elhalt. A Felhő család ajtajánál megszólalt a csengő. Magas férfialak takarta el a bejáratot, mikor kinyílt az ajtó. Az apa állt ott sötét nadrágban és fehér ingben, ünnephez öltözve.

–Itt az idő – hallatszott Amarillisz Sándor titokzatos hangja.

–Már felkészültünk – felelte erre a Felhő család feje, akit a zenetanár némileg beavatott az előkészületekbe, jóllehet azt ő sem tudta, hogy mi fogadja majd őket az udvaron.

Pár pillanattal később kiözönlött a család az udvarra. Izgatott gyerekhangok vegyültek a szülők hangjai köré, s kíváncsian meresztgették a szemüket a sötétbe. Ebben a pillanatban felgyulladtak az udvar fényei, s középen ott állt egy pompásan feldíszített, színes égőkkel kivilágított karácsonyfa, alatta becsomagolt ajándékokkal. Mögüle előbújtak a ház lakói mind: a Tóth család a két gyermekével, Fazekasék, Suhángék, Rengő Péter, Takács bácsi és Borbála asszony is. Tóth Sanyi – Tóthék nagyobbik fia - gitárt fogott, míg Fazekasné furulyát tartott a kezében. Amarillisz Sándor melljük állt a hegedűjével és a társasház udvarán felhangzott a zene és az ének. Immár a titokban gyakorolt szolamok teljes hangerővel töltötték be az udvart, eleinte kicsit bizonytalanul, majd egyre erősebben, hogy a Felhő család tagjai tátott szájjal hallgathassák:

*Mennyből az angyal lejött hozzátok, pásztorok, pásztorok,
Hogy Betlehembe sietve menvén lássátok, lássátok,
Istennek Fia, aki született jászolban, jászolban,
Ő leszen néktek Üdvözítők valóban, valóban,
Mellette vagyon az édesanyja Mária, Mária,
Barmok közt fekszik, jászolban nyugszik szent Fia, szent Fia
El is mennének köszöntésére azonnal, azonnal,
Szép ajándékot vivén szívükben magukkal, magukkal.
A kis Jézuskát egyenlőképpen imádják, imádják,
A nagy Úristent ilyen nagy jóért mind áldják, mind áldják.*

Megszületett Jézus, a ti Megváltótok!

Valóban. Helyére került a kis Jézus is végre. A Betlehemi istálló immár teljes volt Amarillisz Sándor lakásában. Ott várta a zenetanár hazaérkezését a feldíszített karácsonyfa alatt. Addig is örömmel hallgatta a felszűrődő hangokat. Először a zene és az ének hangját, majd az öröm, a beszélgetés és a jókívánságok illatát is. Most először fordult elő, hogy a lakók együtt voltak és beszélgettek. Mi is az, amit az emberek adhatnak mindazért cserébe, mit megváltónk nekünk adott? Talán csak annyi, hogy szeretik egymást. Mert akkor őt is szeretik.

Epilógus. December 31. csütörtök

Az ajtón kopogtatás hallatszott. Sándor sietve nyitotta ki és mosolygott rá az előtte álló piros kabátos Felhő Annára.

–Készen állsz? – kérdezte vidáman a kislány.

–Hát persze – felelte Sándor, majd fogta a hegedűjét, bezárta az ajtót és megfogta a kis Anna kezét. Együtt indultak le a lépcsőn vidáman, hogy közösen töltsék a szilvesztert, mint egy nagy család. Fölöttük az égen sziporkáztak a csillagok, mintha megannyi angyal figyelné örömmel, hogy mi történik alant a Földön. Sándor életéből így tűnt el a félelem és a magány, s lépett helyébe az egyetlen dolog, ami ezeket elűzheti.